

După îndelungi deliberări am decis ca în luna aprilie să nu acordăm premiul pus în joc. La baza deciziei a stat, așa cum ar și fi fost de așteptat, calitatea prozelor, ceva mai slabe în luna la care facem referire.

Câștigătorul lunii mai este Alexandru Costache, a cărei proză a fost aleasă în unanimitate atât de juriu cât și de publicul care și-a exprimat prin vot opțiunea. A fost, după părerea mea, una dintre cele mai ușoare decizii, deși nici proza lui Septimiu M. Cristian nu este de lăpădat. Nu când ne gândim la vârsta tânărului autor și la neîndoielnicul progres înregistrat de acesta în ultimele luni.

Cu această ocazie aș dori să vă anunț că, în urma unor probleme apărute pe parcurs și pe care nu aș dori să le amintesc aici, am hotărât suspendarea acestui concurs. Le mulțumim tuturor celor care au participat la el, și în mod special câștigătorilor. De mulți dintre ei sunt sigur că vom mai auzi de acum încolo!

Cuprins

Câștigătorii concursului lunar de proză scurtă	1
Calea spre succes	3
"Întoarcerea fratelui risipitor" - despre geneza prozei omonime și despre volum	4
Cărți proaspete, autori autohtoni (I)	6
Dama de pică	7
George Orwell - 1984 vs. Ferma animalelor	15
Republica (II)	17
Cheile	19
O plimbare până la capătul grădinii (IV)	24
Visul unui „little brother”	36
H.P. Lovecraft - At the Mountains of Madness	39
George R. R. Martin - În tărâmurile pustiite	40

„Succesul înseamnă să mergi din eșec în eșec fără să-ți pierzi entuziasmul.” - Winston Churchill

Am citit în ultimii ani cam tot ce s-a scris în materie de proză scurtă în revistele de gen de la noi și nu de puține ori m-am trezit în fața unor povestiri care ar fi putut intra cu ușurință în hora literaturii universale contemporane. Nu vreau să vorbesc aici despre maldărul de maculatură care se produce zi de zi, ci de puținul care înseamnă literatură și de la care, te-ai aștepta, să răzbată într-un final la suprafață. Nu este nicidecum prea târziu, însă cele mai multe dintre persoanele pe care le-am apreciat în acești ani par să-și fi redus turația, publicând tot mai rar și acordând, după câte se pare, o importanță tot mai redusă scrisului. Un contra-exemplu demn de urmat este cazul lui A.R. Deleanu, care a făcut pasul următor și care are toate șansele și atributele să devină cineva în literatura română. Iar ca el mai sunt cel puțin 8-10 persoane care ar merita să iasă din cercul strâmt al revistelor de gen și să se avânte în lumea mare a cărților publicate. Și nu cu timiditate, pentru că au tot dreptul să revendice un loc printre scriitorii de seamă ai generației noastre. De ce n-o fac ori n-au făcut-o încă? Motivele sunt multiple și, deși există câteva generale, pentru o imagine cât mai concretă și corectă ar trebui analizat fiecare caz în parte – ceea ce n-am să fac acum. Întrebarea ar trebui pusă altfel: cum pot reuși? Iar aici răspunsurile sunt mai puține și mai generale. Primul dintre ele ar fi încercând. Al doilea scriind, iar al treilea perseverând. Fără teama unui eșec, și fără așteptări prea mari. Cu aceste trei sfaturi în minte, i-aș îndemna pe toți să invadeze editurile cu cererile lor, să primească cu zâmbetul pe buze răspunsurile (cele puține pe care le vor primi), după care să încerce iar. Avem aici și exemplul lui Florentin Haidamac, care vine să ne demonstreze că acolo unde există voință, există și-o cale. Iar dacă nu, și nu, regimul self-publishing vă stă oricând la dispoziția. Marian Truță are un articol excelent în acest sens.

Și încă un sfat: nu vă temeți să le cereți ajutorul editorilor ori scriitorilor pe care-i stimați. Unii nici nu vă vor răspunde, dar alții vă pot oferi sfaturi prețioase, sporind astfel considerația pe care o aveți pentru ei. Nu vă dați bătuți înainte de-a fi încercat cu adevărat!

În urmă cu doi-trei ani am scris o carte împreună cu fiica mea. Lucrurile s-au întâmplat astfel: eu strânsesem câteva proze (ficțiuni și eseuri apărute într-o cadență dezlânată), iar fiica mea – Anca – produsese o serie de texte (majoritatea lirice) ce-mi păreau reușite. Cum nici unul dintre noi nu acumulasem destule scrieri pentru un volum solid, ideea de a le 'contopi' într-o singură carte a venit firesc. Și – pentru a nu apărea ca un volum rezultat prin alipirea a două cărți distincte – am propus să ne alternăm textele în cuprins: o scriitură de-a mea urmată de una de-a ei, ș.a.m.d. Rezultatul a fost interesant, și cartea a avut un pic de succes ("*Ficțiuni familiare*"). Așa încât – încurajat de această formulă – i-am propus apoi fiicei mele să scriem împreună un roman, dar unul la care să nu lucrăm 'umăr-lângă-umăr' (pentru că nu ar fi convenit spiritului ei de copil ce tocmai se desprinde de tutela părinților), ci un roman împletit din capitole scrise alternativ și cvasi-independent de către cei doi autori. Ceva ca un dialog, ori – mai degrabă – ca o alternanță de monologuri servind aceluiași obiectiv literar. Și pentru ca eventualul cititor să înțeleagă rapid structura cu participările alternante ale autorilor, m-am gândit că ne trebuie o temă cu doi poli, o temă ușor de recunoscut.

Cea mai potrivită dintre ideile ce mi-au trecut atunci prin minte mi s-a părut acea parabolă biblică cu *întoarcerea fiului rătăcitor*. Fiica mea n-a fost chiar încântată de propunere, dar nici n-a venit cu altă variantă. Mi-am zis că dacă încep eu și îi arăt unul-două capitole va fi astrasă de proiect. Fixasem cadrul de lucru astfel: proza să cuprindă temporal o perioadă din viața a două personaje legate biologic și prin destin (frați dintr-o familie mică), iar firul epic să alterneze subcapitole "povestite" de cele două personaje.

Pentru a accentua premisa temei biblice am propus să-i botezăm pe cei doi frați după alte două nume notorii: Cain și Abel (într-o mică anagramă) – deci cumva exploatând riscul prejudecării personajelor de către cititor. Deși numele sugerează contextul biblic (și destinul personajelor), speram ca paralela să fie doar provocator-dilematică pentru cititor.

După primele pagini s-a conturat abordarea propusă. Stilul corespundea dramei interiorizate, cu accente de psihologie și filosofie; un teatru de gânduri ca o dezbatere laică (în dublu monolog) a cunoscutei parabole religioase. Iar capitolele – fiecare cu gânduri și întâmplări din mintea și din viața câte unui frate – se puteau intercala aproape fără a depinde între ele, ci doar cu o vagă cronologie și cu un set de amintiri comune. De asemenea, anumite secvențe biografice urmau să fie revelate din ambele perspective.

Însă datul temporal al autorilor n-a fost unul prielnic: fiica mea s-a retras din proiect, fiind din ce în ce mai speriată și mai absorbită de cele două mari praguri din viața ei: bacalaureatul și admiterea.

Cum eu deja înaintasem cu transcrierea poveștii unuia dintre cei doi frați (și cum ideea proiectului încă mă fascina), a trebuit să preiau și destinul celui alt frate. Cum ideea inițială (și premisă a originalității proiectului) era ca frații să aibă "exprimări" distincte, emulate de stilurile firesc diferite a doi autori, am făcut câteva tentative de a găsi coautor pentru proiect, însă rezultatul a fost nul. Așa că am rămas să-i duc la final pe cei doi frați. Deși visasem un roman (unul bipolar), până la urmă a rezultat o nuvelă; doar că îmi place să cred că "materialitatea" frământărilor umane cuprinse ar putea, cu ceva indulgență, să transeandă scriitura înspre denotația de 'roman scurt'.

Voi mai spune doar că una dintre ideile de pornire ale proiectului – și anume evitarea elementelor contextuale care să fixeze acțiunea în timp și spațiu – mi-a cam dat de furcă, constituind însă și o interesantă provocare de paradox: să evit folosirea de neologisme, să ocolesc exprimările evolute, însă fără a renunța la un rafinament al ideilor/trăirilor. (Titlul inițial a fost "Întoarcerea perenă".)

Dintre celelalte proze din cuprins aș recomanda cititorului în mod special 'canicula' (probabil cea mai bună proză scurtă-scrută din protofoliu) și 'basmul contorsionat' (premiată în 2013 la un

concurs național de proză fantastică). Iar pentru cititorul pasionat de filosofie sper să se potrivească și cele câteva eseuri cu nuanțe antro-po-socio-gnoseologice de la finalul volumului.

(martie 2014)

Începând din acest număr, ne propunem să adăugăm o rubrică dedicată noilor apariții editoriale din domeniu S.F., Fantasy și Horror, ale autorilor români. Apreciem sugestiile dumneavoastră!

Ce recomandăm luna aceasta:

Cristian M. Teodorescu - **Senzoriada** (Editura [NEMIRA](#))

Danut Ungureanu - **Asteptand in Ghermana** (Editura [NEMIRA](#))

Danut Ungureanu, Marian Truta - **Vegetal** (Editura [NEMIRA](#), în curs de apariție)

Xenos. Contact intre civilizatii, Antologie de povestiri SF (Editura [NEMIRA](#))

George Lazăr - **Fier Vechi** (Editura [Eagle Publishing House](#))

Mircea Băduț - **Întoarcerea fratelui risipitor** (Editura [EuroPress Group](#))

În casa lui Naroumov, un ofițer de cavalerie, lunga noapte de iarnă fusese petrecută la jocul de cărți. La ora cinci dimineața micul dejun le-a fost servit jucătorilor obosiți. Cei care câștigaseră mâncau cu poftă; cei care pierduseră, dimpotrivă, împinseseră din fața lor farfuriile și stăteau abătuți. Cu toate acestea, sub stăpânirea vinului bun, conversația se învioră.

- Deci, Sourî? Întrebă gazda.

- Oh, am pierdut ca de obicei. Am un noroc îngrozitor. Indiferent cât de bine mă țin cu firea, nu câștig niciodată.

- Cum se face, Herman, că nu te-ai atins de nicio carte? remarcă unul dintre oameni adresându-se unui tânăr ofițer din corpul inginerilor. Te găsești printre noi la ora asta a dimineții, dar nici n-ai jucat și nici n-ai pus rămășag toată noaptea.

- Jocul mă atrage, răspuse cel căruia i se adresase, dar cu greu m-aș îndura să sacrific din necesitățile vieții pentru câteva excese inutile.

- Herman e neamț, prin urmare, econom. Asta explică totul, spuse Tomsy. Dar persoana pe care nu izbutesc să o înțeleg nici în ruștină este bunica mea, contesa Anna Federovna.

- De ce? întrebă laolaltă mai mulți jucători.

- Nu pot să pricep de ce bunica mea nu pariază niciodată.

- Eu nu văd nimic din cale afară ca o bătrână de 80 de ani să refuze să parieze, obiectă Naroumov.

- N-ai auzit niciodată povestea ei?

- Nu...

- Atunci, ascultă. Pentru început, acum șaiszeci de ani bunica mea s-a dus la Paris, unde se bucura de mare trecere. Oamenii se înghesuiau pe stradă să o vadă pe „Venus din Moscova”, după cum i se spunea. Toate doamnele din societate jucau faro pe vremea aceea. Odată, jucând împotriva ducelui de Orleans, a pierdut o sumă enormă. I-a spus soțului de datorie, dar acesta refuza cu îndărătnicie să o plătească. Nimeni și nimic nu era în stare să-l înduplece, iar bunica mea ajunsese la capătul răbdării. În cele din urmă și-a adus aminte de un prieten de-al ei, contele de Saint-Germain. Cu siguranță că ați auzit de el, o mulțime de lucruri încântătoare s-au povestit pe seama lui. Se spune că ar fi descoperit elixirul vieții, piatra filozofală și alte lucruri deopotrivă de minunate. Avea mulți bani la dispoziție, iar bunica mea știa asta. Așa că i-a trimis un bilet, cerându-i să vină să o viziteze. Contele a dat curs chemării ei și a găsit-o tare agitată. Bunica i-a descris îndărătnicia soțului în cele mai întunecate culori, sfârșind prin a-i spune că acum nu mai depindea decât de prietenia și de generozitatea lui.

- Ți-aș putea împrumuta banii, i-a răspuns contele după o clipă de cugetare, dar știu că nu ți-ai găsi pacea până ce nu mi-i vei fi înapoiat; ceea ce te-ar rușina și mai mult. Dar există și o altă cale de-a scăpa de încurcătură.

- Dar nu am niciun ban, insistă bunica mea.

- Nu este nevoie de bani. Ascultă.

Și atunci Contele i-a mărturisit un secret pentru aflarea căruia mulți dintre noi și-ar da toată

averea.

Toți jucătorii strânși în jurul său ascultau cu atenție. Tomsky își aprinse pipa, pufăi de câteva ori, apoi continuă:

- Seara următoare, bunica apăru la Versailles, la masa de joc a reginei. Ducele de Orleans ținea banca. Bunica se scuză că nu venise cu banii, după care începu să joace. Alese trei cărți, una după alta, iar și iar, câștigând de fiecare dată, și nu după mult timp izbuti să scape de datorie.

- Cu neputință, interveni Herman, poate cărțile erau însemnate.

- Mă îndoiesc, îi răspuns Tomsky cu emfază.

- Vrei să spui că ai o rudă care știe trei cărți câștigătoare, iar tu încă n-ai aflat secretul magic?

- Trebuie să recunosc că nu l-am aflat. Bunica aceasta a mea a avut patru fii, unul dintre ei fiind tatăl meu, și toți au fost jucători devotați; niciodată, însă, nu i-a mărturisit vreunui dintre ei secretul. Unchiul meu mi-a spus toate astea, jurându-se pe onoarea lui. Tchaplitzky, care a murit sărac după ce a risipit milioane, a pierdut odată aproape trei sute de mii de ruble. Era disperat, iar bunicii mele i se făcuse milă de el. I-a spus secretul celor trei cărți, nu înainte de a-l pune să jure că nu le va mai juca niciodată. S-a întors la masă, a pus câte cincizeci de mii de ruble pe fiecare carte și a ieșit în câștig după ce și-a plătit datoriile.

Noaptea aflându-se pe sfârșite, petrecerea începu să se stingă, fiecare terminându-și de băut paharul și plecând.

Contesa Anna Fedorovna era așezată în budoar în fața oglinzii. Trei femei o ajutau să-ți facă toaleta. Bătrâna contesă nu se mai iluziona în privința frumuseții, însă se ținea de obiceiurile deprinse în tinerețe și își petrecea la fel de mult timp aranjându-se ca în urmă cu șaiszeci de ani. La fereastră stătea o fată tânără, pupila ei, lucrând la gherghelul său.

- Bună ziua, bunică, strigă un ofițer tânăr, care tocmai intrase în cameră. Am venit să-ți cer o favoare.

- Ce este, Pavel?

- Aș dori să-mi îngădui să-ți prezint un prieten și să te invit la balul de marți seara.

- Invită-mă la bal și prezintă-mi-l acolo.

După alte câteva replici, ofițerul se-ndreptă spre fereastra la care stătea Lisaveta Ivanovna.

- Pe cine a-i dori să-i prezinți? Îl întrebă fata.

- Pe Naroumov; îl cunoști?

- Nu. E cumva soldat?

- Da.

- Inginer?

- Nu, dar de ce întrebii?

Fata zâmbi fără să-i răspundă.

Pavel Tomsy ieși din încăpere, iar Lisaveta, rămasă singură, se uită pe fereastră. În curând un tânăr ofițer apărură la colțul străzii; fata roșii și se ascunse în spatele gherghifului.

Apariția acestui ofițer deveni un eveniment zilnic. Tânărul era un străin pentru ea, și, cum nu era obișnuită să cocheteze cu soldații pe care-i întâlnea pe stradă, cu greu reușea să-și explice prezența lui. Perseverența acestuia a trezit în cele din urmă în ea un interes care îi fusese până atunci necunoscut. Într-o zi, îndrăzni chiar să-i zâmbească admiratorului ei, pentru că un admirator părea să fie.

Cred că este inutil să menționăm că ofițerul nu era nimeni altul decât Herman, viitorul jucător, a cărui imaginație fusese excitată de povestea celor trei cărți magice spusă de Tomsy.

„Ah, gândi acesta, de mi-ar spune contesa secretul. De ce n-aș încerca, bunăoară, să-i intru în grații și să apelez la simpatia ei?”

Cu acest gând în minte, zi de zi se așeza în fața casei, privind chipul drăgălaș de la fereastră și mizând pe soartă că o să le facă cunoștință.

Într-o zi, pe când Lisaveta stătea pe trotuar, gata să se suie în trăsură după contesă, simți că o atinge cineva și văzu cum un bilet îi este pus în mână. Întorcându-se, îl zări pe ofițer depărtându-se. Lute, strecură bilețelul în mână și se sui în trăsură. La întoarcere, surescitată și temătoare totodată, se repezi în camera ei pentru a citi misiva. Era o suavă și respectuoasă declarație de afecțiune, copiată cuvânt cu cuvânt dintr-un roman german, aspect de care, bineînțeles, Lisa nu avea habar.

Tânărul era cu adevărat impresionat de cele citite, însă simțea că admiratorul ei nu trebuia încurajat. Motiv pentru care scrisese câteva rânduri explicative și, cu prima ocazie, dădu drumul scrisorii pe fereastră. Ofițerul trecu în grabă strada, ridică hârtia și intră într-un magazin pentru a o citi.

Fără să simtă în vreun fel descurajat, găsi oportunitatea ca, peste câteva zile, să-i trimită un nou bilețel. Nu primi niciun răspuns, dar, înțelegând inima unui femei, perseveră, implorând o întrevvedere. În cele din urmă fu răsplătit de rândurile care urmează:

„În noaptea aceasta mergem la balul ținut de ambasador. O să fim acolo până la ora două. Pot aranja o întâlnire în felul acesta. După plecarea noastră, servitorii probabil vor ieși cu toții în oraș ori se vor duce la culcare. La unsprezece și jumătate, intră fără teamă în vestibul și, în cazul în care găsești pe cineva, întreabă de contesă; dacă nu-i nimeni, ia-o pe scări, fă stânga și mergi până ce ajungi la o altă ușă, care dă în dormitorul ei. Intră în cameră, iar în spatele unui paravan vei găsi o altă ușă care dă spre un coridor; din acesta o scară în spirală duce în camera mea. Mă aștept să te găsesc acolo când mă voi întoarce.”

Herman începu să tremure ca o frunză pe măsură ce ora menționată în bilețel se apropia. Urmă îndeaproape instrucțiunile și ajunse cu ușurință în camera bătrânei. Dar în loc să pornească pe ușa din spatele paravanului, se ascunse într-un dulap așteptând întoarcerea contesei.

Orele se scurgeau greoi; în cele din urmă auzi sunetul caleștii. Imediat lămpile fură aprinse, iar servitorii începură să alerge încolo și-ncoace. După o îndelungă așteptare, bătrâna intră în cameră, epuizată. Îngrijitoarele ei îi desfăcură corsetul, pregătind-o pentru somn. Herman privi întregul ritual

cu o curiozitate amestecată cu un soi de teamă superstițioasă. Când, în cele din urmă, se schimbă în furou și bluză, bătrâna arată mai puțin straniu decât în urmă cu câteva minute, îmbrăcată în rochia ei de brocart albastru.

Se așeză pe balansoarul aflat în apropierea mesei, după cum îi era obiceiul, iar femeile care o ajutaseră se retraseră. În vremea ce bătrâna se legăna înainte și înapoi, părând cu mintea aiurea, Herman se strecură din locul în care stătuse până atunci ascuns.

Auzind un zgomot ușor, femeia deschise ochii și se uită pe jumătate amețită la intrus.

- Nu-ți fie teamă, te implor, spuse Herman calm. Nu am venit să-ți fac vreun rău, ci să-ți cer o favoare.

Contesa se uită la el tăcută, părând că nu înțelege ce i se spune. Herman crezu pentru o clipă că este surdă, așa că-și apropie buzele de urechea ei și repetă cele spuse mai devreme. Bătrâna amuțise de tot.

- Poți să mă îmbogățești fără ca pe tine să te coste nimic, pledă tânărul, doar spune-mi cele trei cărți câștigătoare și...

Herman se opri din vorbă văzând că bătrâna își mișcă buzele, pregătindu-se să spună ceva.

- A fost doar o glumă, îți jur, o simplă glumă, se auzi dinspre buzele ofilite.

- Ba n-a fost nicio glumă. Îți amintești de Tchaplitzky, care, mulțumită ție, a fost în stare să-și achite datoriile?

Expresia unei profunde agitații umbri pentru o clipă fața bătrânei; apoi aceasta căzu în apatia ei de dinainte.

- Ai de gând să-mi spui cele trei cărți câștigătoare sau nu? întrebă Herman după o clipă de tăcere.

Nu primi niciun răspuns.

Tânărul scoase un pistol din buzunar, exclamând:

- Vrăjitoare bătrână, am să te oblig să-mi spui!

La vederea armei, contesa dădu un nou semn de viață. Își retrase capul și își împinse mâinile în față, într-un gest de apărare, după care brațele îi căzură, iar ea rămase nemișcată. Herman o apucă de mână, pregătindu-se să-și înnoiască amenințare, când își dădu seama că este moartă.

Stând în camera ei, îmbrăcată încă în rochia de bal, Lisaveta căzu pe gânduri. Se așteptase să-l găsească aici pe tânărul ofițer, dar se simți ușurată când realizează că nu venise. Ca o coincidență, chiar în acea noapte, la bal, Tomsy o întrebă ce crede despre tânărul ofițer, lăsând-o să înțeleagă că știe mai multe decât credea ea.

- Despre cine vorbești? îl întrebă ea alarmată, temându-se că aventura ei fusese descoperită.

- Despre un om remarcabil, îi răspunsese el. Numele lui este Herman.

Lisa nu mai spuse nimic.

Acest Herman, continuase Tomsky, e un personaj romantic; are caracterul lui Napoleon și inima unui Mefistofel. Se spune că ar avea cel puțin trei crime pe conștiință. Dar cât de palidă ești.

- Mă doare puțin capul. Dar de ce-mi vorbești de Herman?
- Pentru că sunt de părere că are planuri serioase în privința ta.
- Dar unde m-a văzut?
- La biserică, poate, sau pe stradă.

Conversația fusese întreruptă în acel moment, spre regretul tinerei. Cuvintele lui Tomsky lăsară o impresia profundă asupra ei, iar ea își dădu mai târziu seama cât de imprudent reacționase. Se gândea la toate acestea, și încă la multe altele pe deasupra, când ușa camerei sale se deschise pe neașteptate, iar Herman se ivi în prag. Se retrase la vederea lui, tremurând violent.

- Unde ai fost? Îl întrebă șoptind înspăimântată.
- În dormitorul contesei. E moartă, veni calm răspunsul.
- Dumnezeule! Ce spui acolo? strigă fata.
- Mai mult decât atât, cred că din vina mea a murit.

Cuvintele rostite de Tomsky fulgerară în mintea Lizei.

Herman se așeză și îi mărturisi totul. Lisaveta ascultă cu spaimă și dezgust. Așadar, toate acele scrisori pasionale, toată acea perseverență îndrăzneată nu erau rezultatele sensibilității și iubirii. Bani era ceea ce-și dorise. Biata fata se simțea într-un fel complice la moartea binefăcătoarei ei. Începu să plângă cu amărăciune. Herman o privi tăcut.

- Ești un monstru, exclamă Lisa, ștergându-și lacrimile.
- Nu intenționez să o omor; pistolul nici măcar nu era încărcat.
- Cum o să ieși acum din casă? Întrebă Lisa. Este aproape dimineață. Aveam de gând să-ți arăt calea către o scară secretă, când contesa avea să doarmă, pentru că am fi putut trece atunci prin camera ei. Acum mi-e teamă să mai merg pe acolo.
- Spune-mi pe unde să o iau și am să mă descurc singur, îi răspunse Herman.

Îi dădu instrucțiuni amănunțite și o cheie cu care să deschidă ușa ce dădea în stradă. Tânărul îi strânse mâna rece și inertă și plecă.

Moartea contesei n-a surprins pe nimeni, din moment ce era demult așteptată. La înmormântare au participat toți oamenii de vază din împrejurimi. Herman s-a amestecat prin mulțime pentru a nu atrage atenția asupra sa. După ce toți prietenii au privit-o pe bătrână pentru ultima oară, tânărul s-a apropiat de catafalca. S-a postat pe podeaua rece și a rămas nemișcat timp îndelungat. S-a ridicat în cele din urmă cu un chip la fel de palid ca și cel al cadavrului, și s-a îndreptat spre sicriu pentru a se uita înăuntru. Privind, i se păru că fața rigidă își recapătă pentru o clipă vigoare și că se uită la el zeflemitor, făcându-i cu ochiul. S-a întors brusc, a făcut un pas greșit și a căzut pe podea. A fost ridicat în grabă și, în același moment, Lisaveta căzu și ea leșinată.

Herman n-a reușit să-și recapete calmul întreaga zi. A cinat singur la un restaurant mai ascuns vederii și a băut destul de mult, în speranța că o să-și înnăbușe emoția trăită. Dar tot acel vin nu a făcut decât să-i atâțe imaginația. S-a întors acasă și s-a aruncat în pat fără a se mai schimba.

În timpul nopții s-a trezit brusc; razele lunii pătrundeau în camera sa, luminând totul. Cineva s-a uitat o clipă pe fereastră, apoi a dispărut. Herman nu i-a acordat nicio atenție, însă nu peste mult timp a auzit ușa vestibulului deschizându-se. La început a crezut că este intendentul lui, întorcându-se târziu acasă, beat ca de obicei. Dar pașii îi erau nefAMILIARI și a putut desluși sunetul unor papuci târșâiți.

Ușa camerei sale se deschise, și o femeie îmbrăcată în alb intră. Se apropie de pat, iar Herman, înspăimântat, o recunoscu pe contesă.

- Am venit la tine împotriva voinței mele, spuse ea deodată, dar mi s-a poruncit să-ți îndeplinesc rugămintea. Treiul, șaptele și asul, în această ordine, sunt cărțile magice. Douăzeci și patru de ore trebuie să treacă înainte de-a folosi o nouă carte. După ce le vei fi folosit pe toate trei, să nu le mai joci niciodată!

Năluca se întoarse apoi și se îndepărtă. Herman auzi ușa de afară închizându-se și văzu iarăși o siluetă trecând prin fața ferestrei.

Se ridică și se îndreptă spre salon, acolo unde intendentul dormea pe podea. Ușa era închisă. Negăsind nicio urmă a vizitatorului, se întoarse în camera sa, aprinse lumânarea și notă pe o hârtie ceea ce tocmai auzise.

Așa cum două trupuri nu pot ocupa în același timp în același spațiu, nici două idei fixe nu pot exista în același timp într-o singură minte. Treiul, șaptele și asul alungară în curând gândurile referitoare la bătrâna moartă, laolaltă cu toate celelalte gânduri care existaseră până atunci în mintea tânărului ofițer. Toate ideile convergeau într-una singură: cum să profite de secretul pe care-l obținuse cu atâta greutate. Se gândi chiar să renunțe la slujba sa și să-și încerce norocul la Paris. Însă șansa îl salvă din fața acestei umiliri.

Tchekalinsky, un om care și-a petrecut întreaga viață la masa de cărți, deschisese un salon în St. Petersburg. Experiența sa îndelungată conferi încredere prietenilor săi, iar ospitalitatea sa și umorul său rafinat îi asigurară un loc în societate.

Tinerii căpătuiți s-au îngrămădit în jurul său, neglijând societatea și preferând în schimbul șarmului iubitelor lor pe cel al jocului de faro. Naroumov îl invită pe Herman să-l însoțească la acest salon, iar tânărul acceptă cu voieșie.

Cei doi ofițeri găsiră locuința plină. Generali și oameni cu funcții mari în stat jucau whist; tinerii se tolăneau pe canapele, zdrobind între dinții lor gheață sau fumând. În salonul principal se afla o masă lungă, la care se aflau aproape douăzeci de persoane care jucau faro, gazda fiind cea care ținea casa.

Avea în jur de 60 de ani, părul grizonant și o alură ce impunea respect. Fața lui îmbujorată trăda semnele umorului său rafinat; ochii îi străluceau, iar un zâmbet vag plutea constant pe buzele sale.

Naroumov îl prezentă pe Herman. Gazda îi strânse prietenos mâna și îl rugă să se simtă ca între prieteni, după care se întoarse la masa de joc. Mai bine de 30 de cărți se aflau deja pe masă.

După ce împărțea cărțile, Tchekalinsky lua o mică pauză pentru a le oferi jucătorilor posibilitatea de a-și calcula câștigul ori pierderile, răspunzând politicos tuturor întrebărilor care-i erau adresate și zâmbind în permanență.

Când termina de împărțit cărțile, le amesteca iar și jocul începea din nou.

- Permite-mi să aleg o carte, spuse Herman întinzându-și mâna peste capul unui domn corpulent. Gazda se înclină fără să spună nimic.

Herman alege o carte și scrie cu o bucată de cretă miza pe care o juca.

- Cât anume ai pariat? întrebă gazda, îmi cer scuze, dar nu văd prea bine.

- Patruzeci de mii de ruble, îi răspunse Herman rece.

În acel moment toate privirile se întoarseră spre cel care vorbise.

„Și-a pierdut mințile”, gândi Naroumov.

- Permite-mi să vin cu o observație, spuse Tchekalinsky, zâmbitor ca de obicei, suma pe care ați pariat-o este cu adevărat mare.

- Și ce importanță are? răspunse Herman iritat. O acceptați sau nu?

Gazda dădu afirmativ din cap.

- Aș dori doar să-ți amintesc că trebuie să prezentați banii; bineînțeles, cuvântul dat este bun, dar pentru a păstra încrederea celorlalți va trebui să prezentați banii.

Herman scoase un cec din buzunar și i-l înmână. Celălalt îl examinează atent, după care îl așeză deasupra cărții alese.

Începu să împartă cărțile. În dreapta, un nouă; în stânga, un trei.

- Treiul câștigă, Spuse Herman, arătând cartea pe care o alesese - un trei.

Mulțimea începu să murmure. Tchekalinsky se încruntă preț de-o secundă, după care zâmbetul îi reveni pe față. Scoase din buzunar un teanc de bani și numără cele 40.000 de ruble. Herman îi luă și părăsi numaidecât masa.

Următoarea seară îl găsi în același loc. Toți îl priveau cu curiozitate, iar Tchekalinsky îl întâmpină cu prietenie.

Alege și de această dată o carte și scrie o nouă miză. Gazda începu să împartă cărțile, la dreapta, un nouă; la stânga, un șapte.

În acel moment, Herman arată cartea pe care-o alesese - un șapte. Toți jucătorii rămaseră surprinși, iar gaza era vizibil deranjată. Tchekalinsky numără 94.000 de ruble și i le întinse lui Herman, care le primi fără să se arate în vreun fel surprins și se retrase de îndată.

Se arată iarăși în seara următoare. Apariția sa fu semnală oprirea tuturor ocupațiilor, jucătorii așteptând cu toții să vadă cum aveau să decurgă lucrurile. Își alege cartea - un as.

Gazda începu să împartă cărțile: la dreapta, o damă; la stânga, un as.

- Asul câștigă, exclamă Herman, întorcându-și cartea fără să o privească.

- Dama ta a fost învinsă, remarcă Tchekalinsky.

Herman tremură; privind în jos, văzu nu asul pe care-l alesese, ci o damă de pică. Abia putu să dea crezare ochilor. I se părea cu neputință să fi făcut o asemenea greșeală. Scrutând cartea i se păru că dama de pică se uită la el și îi face zeflemitor semn cu ochiul.

- Bătrâna! exclamă acesta involuntar.

Gazda luă banii în vreme ce el privea înfricoșat. Când părăsi masa, cu toții îi făcură loc să treacă; cărțile fură amestecate, iar jocul continuă.

Herman înnebuni. Fu internat la spitalul Obuokov, unde nu vorbea cu nimeni, ci doar continua să murmure pe un ton monoton: „Treiul, șaptele, asul! Treiul, șaptele, asul!”

(în traducerea lui Alexandru Despina)

Puterea corupe și ticăloșește. Fiind suficientă prin sine și ca scop și ca mijloc, nu are nevoie de nicio altă manifestare a vanității umane pentru a scoate tot ce e mai urât și mai putred din sufletul omului la lumină și a-l transforma pe acesta în sclavul său. Sub imperiul ei, individul își pierde și ultima fărâmă de compasiune, devine capabil de orice monstruozitate, abandonează rațiunea și luciditatea și devine unealta sa, acționând în cele mai atroce moduri fără nicio justificare, alta decât teama obsedantă de a o pierde. Avantajele materiale, inerente statutului privilegiat al celor care dețin puterea, deși ar putea păcăli o privire mai superficială, nu constituie nici pe departe motivația reală a râvnei cu care cei de sus luptă pentru a se menține acolo, iar cei de cu o treaptă mai jos să-i uzurpeze. Nu, nu este nevoie de niciun alt stimulent, nu trebuie nicio altă recompensă, simpla deținere a puterii și posibilitatea folosirii acesteia pentru a impune altora diverse lucruri sunt suficiente. Fascinația ei este ultimul și cel mai puternic dintre viciile umane. Și el nu se va stârpi niciodată. Pentru că nu va fi niciodată acceptat drept ceea ce este. Mecanismul luptei pentru câștigarea și mai ales menținerea puterii se autoîntreține, mereu mai complex, mereu mai feroce.

Analizând această luptă în cel mai mărunț detaliu, operele lui George Orwell „O mie nouă sute optzeci și patru” și respectiv „Ferma Animalelor” ne propun două perspective doar aparent diferite. Dacă în „Ferma Animalelor” comportamentul specific uman determinat de beția puterii este pus pe seama suratelor din regnul animal, alegerea porcilor nefiind deloc întâmplătoare, în cazul romanului 1984 autorul renunță la orice perdea și îl arată fățiș cu degetul acolo unde este de fapt, adânc înrădăcinat în sufletele oamenilor. Însă diferențele nu merg mult mai departe de atât. Să aruncăm, rapid, câte un ochi în lumile celor două opere.

Vom găsi în ambele cazuri lumi post-revoluționare, în care nivelul actual de trai, într-un continuu declin, este obsesiv comparat cu cel de dinaintea revoluției, despre care, însă, nimeni nu pare să mai știe mare lucru. Societatea luată în vizor, fie că ne referim la ferma Animalelor (fostă „Conacul”), sau la imperiul „Oceania”, are doi vecini cu care se află alternativ în relații de amicitie sau conflict. Starea de război permanent domină ambele cadre, amenințarea așteptând într-o stare de latență momentul propice, pentru a provoca dezastrul. Iar când acesta vine, este exploziv.

Fiecare dintre cele două forme de guvernare își are conducătorul suprem, prin definiție iubit, respectat, venerat, cultivat prin sloganuri de genul „Napoleon are întotdeauna dreptate!”, iar la polul opus trădătorul, ținta denunțului public, al urii și groazei. Deși atât porcul Snowball cât și Goldstein sunt personaje proeminente ale revoluției, puterea fantastică a gloatei din care este compusă societatea de a uita și de a fi manipulată este atât de mare încât poate altera la comandă trecutul și a atribui personajelor blamate cele mai oribile fapte, cu puterea adevărului incontestabil. Cultivând uitarea și de acceptarea tacită a adevărului fabricat, impus cu forța, guvernul porcilor și respectiv Partidul Interior poate lua orice decizie, oricând, iar ca sprijin găsim în amândouă cazurile o forță modificatoare a trecutului pentru a le susține. Dacă în cazul fermei Animalelor singura istorie inscripționată este setul de șapte legi pictate pe hambar, mereu la îndemâna porcilor pentru a le schimba și a pretinde că așa au fost dintotdeauna, în cazul Oceaniei găsim la lucru un adevărat aparat, materializat printr-o armată de oameni care lucrează în cadrul „Ministerului Adevărului” și care nu are altă sarcină decât permanenta adaptare a scrierilor trecute, fie că este vorba de anunțuri, ziare sau cărți, la necesitățile prezentului. „Dacă acum Oceania se află în război cu Eurasia, atunci Oceania a fost dintotdeauna în război cu Eurasia”.

Cum poate funcționa așa ceva? Într-un singur mod: bazându-se pe minți alienate. În societatea animalelor acestea sunt postulate ca atare, unele animale fiind pur și simplu etichetate ca fiind proaste, incapabile de inteligență și învățătură, facilitând astfel misiunea manipulatorie a porcilor, animalele cele mai inteligente. Este de ajuns să li se repete oile de câteva ori un slogan, pentru ca acestea să-l zbiere la unison, ca un megafon, dându-i prin numărul lor legitimitatea adevărului. În societatea Oceaniei însă, lucrurile stau ceva mai complicat. Partidul Interior duce o permanentă luptă cu creierile oamenilor, încercând să le subjuge, să le îngrădească. Orice deviație se materializează automat în ceea ce se numește „crimă-gând” și este pedepsită numaidecât de către „Ministerul

lubirii". Căci da, gândul este cel care poate păcătuți cel mai mult. Animalele își auto-denunță crime ilogice, imposibil de realizat și pe care guvernul știe că nu le-au făcut și sunt executate cu cruzime, la fel cum oamenii Oceaniei le sunt smulse sub cele mai cumplite torturi declarații prin excelență fanteziste, doar pentru păcatul de a fi gândit, de a fi conștientizat inconsecvența guvernării.

Degradării continue a condiției și nivelului de trai a celor mulți i se opune luxul și opulența clasei conducătoare. Este un stereotip vechi și supra-uzitat, însă deloc neadevărat. Noutatea vine însă din neconștientizarea degradării. Ajunge ca guvernul porcilor sau Partidul Interior să spună că lucrurile merg din ce în ce mai bine pentru ca poporul să fie convins că lucrurile stau întocmai.

Iar în final se naște întrebarea: pentru ce? Pentru ce toată risipa de energie pusă în slujba controlului mental? Iar răspunsul ne este dat cu claritatea cristalului: pentru putere! Pentru că numai exercitând un control desăvârșit, până la nivelul gândului involuntar, o grupare își poate asigura perenitatea puterii, iar acest scop justifică orice acțiune.

Și nu poți, trăind în societatea actuală și observând jocurile politice patriotarde și atitudinile absolut hilare ale politicienilor care se întrec în declarații contradictorii și schimbând partide și alianțe în văzul tuturor, dar prefăcându-se că au fost întotdeauna ceea ce sunt acum, urlându-și în gura mare ideile actuale și hulindu-le pe cele pe care le susținuseră cu câteva zile în urmă, (și nu cred că cineva duce lipsă de exemple, e plină media de ele) să nu-ți dai jos pălăria în fața lui Orwell.

3

Amadi gonea nebunește. Sângele îi fierbea în vene. Simțurile îi erau încordate la maximum. Era prea aproape... Acesta e momentul! Nimic nu trebuia să strice planul. Era dator semenilor lui care fuseseră exterminați de acești grași oribili care acum își spuneau stăpâni.

În aceste momente îi treceau prin minte imagini cu bunicul lui povestindu-i, și plângând în același timp, cum oamenii au fost aduși aproape în pragul extincției pentru că nu au vrut să se supună.

Nu trebuia să greșească! Nu trebuia să fie distras, dar Isidora era o distragere atât de... și aici i se puna un nod în gât. Îi vedea chipul, îi vedea zâmbetul și privirea plină de încredere.

Simțea nanocipul ascuns sub combinezon, în dreptul inimii, parcă mișcând, vibrând, ca și când ar fi avut viață proprie. Știa că e doar o părere, dar a fost atât de greu să pună mâna pe el și atât de multe depindeau aducere a lui la Grotă.

Depăși zona stepei și acum se afunda într-o pădure deasă de foioase. În ultimele zeci de ani, de când populația planetei devenise atât de rară, pădurile își reluseră locurile dinaintea venirii bătrânilor astronauti.

Pe display-ul căștii, turme de animale apăreau ca puncte roșii pe harta 3D, proiectate ca o completare a câmpului vizual. Se putea aștepta la orice. Soldații samirieni erau foarte meticuloși în a urmări dușmanii împăratului. Îi vedea ca pe niște monștri fără inimă, dar auzise că pe alte lumi, oameni, proveniți din copii răpiți la vârste fragede, păzeau cu aceeași strictețe ordinea imperială.

Încetini și opri. Scană cu atenție împrejurimile. Nu-și putea permite să ducă inamicul la Grotă. Porni unimotorul și mai stătu câteva minute. Nimic neobișnuit, nicio amenințare.

Chipul Isidorei revenea obsedant în mintea lui. Îl copleșea și își dădea seama că era o greșeală. Fusesse prevenit să nu cadă în mrejele frumoasei agente. Dar nu s-a putut opune! A fost imposibil, atracția dintre ei a fost instantanee. Oare simțea la fel? Oare îl manipula și se vânduse dușmanilor? Părea prea frumos.

O lacrimă îi atârna în colțul ochiului drept... nu se mai recunoștea. Pentru o secundă uitase chiar și de nanocip. Strânse pumnul înmănușat și îl duse în locul unde acesta era adăpostit. Misiunea! Își spuse el ca un strigăt interior la luptă.

Strânse cu putere coarnele unimotorului și țâșni printre copaci în direcția Grotei.

4

Zgomotul infernal încetă și ceea ce rămăsese era praf, fum și persoane aruncate pe podeaua de marmură a imensei săli a palatului guvernamental. Singurul care stătea în picioare, ca o statuie a împăratului zeu, era Ozul-barat, iar în privirea lui nu se simțea decât o imensă satisfacție. Însuși Zaar

ar trebui să-l vadă acum stând în picioare, în timp ce, ceilalți, chiar barateeni fiind, se târau pe podeaua rece ca niște viermi.

Elohi-barat, Mărețul, cum îi plăcea să audă despre el spunându-se, era prăvălit la un loc cu o servitoare, iar în cădere trăsesse o tavă imensă cu mâncare, care i se vărsase toată în cap și îi murdărise mantia verde, comandată probabil la croitorii palatului imperial de pe Barateea.

Mai savură câteva minute efectul exploziei asupra petrecăreților și spuse cu voce tare, o voce pe care nici el nu o recunoștea, o voce de prefect de sector galactic sau... aici își suprimă gândurile, temându-se de mânia zeilor.

- Prieteni, vă rog să vă ridicați! Nu e niciun pericol. Ignoră cu bună știință cadavrele celor doi portari care se aflaseră lângă ușă în momentul exploziei. Ei nu contau, erau oameni, deci, ne semnificativi.

- Priviți! Acesta este garantul securității noastre împotriva oricăror viermi de pe planeta asta sau de aiurea, care ar mai îndrăzni să pună la îndoială puterea Împăratului - Zeu.

- *Aya da dyr!* Strigă cât de tare și de gros putu.

- *Aya da dyr!* Răsună sala din piepturile persoanelor încă în stare de șoc și care începuseră să se adune de pe jos.

Elohi-barat se retrăsese în spatele încăperii, fiind acoperit de penumbra oferită de faldurile unor draperii groase. Era sub demnitatea lui să apară murdar de mâncare și evident că încă nu-și revenise după sperietura groaznică pe care o suferise. Mai ales că surpriza a fost anunțată de el. Fusesse prevenit că Ozul-barat era periculos, dar nu-și imaginase niciodată că îl va umili în asemenea hal. Acum nu putea decât să încerce să iasă cât mai onorabil din situația creată. Urmărea cu privirea o ușă pe unde să părăsească sala, dar ceva la intrarea în sală, acum că fumul și praful se mai disipaseră, îi atrăsese privirea.

Ozul-barat îl ignora cu bună știință pe Elohi-barat, aflat acum în spatele lui, dar își dădea seama că ar fi fost o exagerare prea mare să vorbească cu el în asemenea momente. Avea lucruri mai importante de făcut.

Fumul și praful aproape se disipaseră și ceea ce rămăsese trebuia să îi impresioneze pe toți. Forța lui trebuia să fie aflată în tot imperiul. Destul Ozul-barat fusesse ignorat de toți și tratat ca un șef de mină de cristalită. Acum era vremea lui. Trebuia!

- Vă prezint Mânia Zeilor!

Un uriaș robot cu patru brațe înarmate domina încăperea din locul în care înainte era imensa ușă de lemn masiv. Scăpărări aproape inobservabile trădau prezența unui câmp de forță, iar culoarea ușor violetă a învelișului metalic îi spunea ochiului avizat despre faptul că fusesse construit din cel mai dur aliaj de pe Sapir.

- A reușit! Își șoptise cu groază, de sub faldurii draperiei, Elohi-barat.

-- **Următorul fragment îi va aparține** Teoderei Matei --

- Vrei să-mi spui și mie ce căutăm noi pe-aici? îl întrebă Mihai pe Sorin, uitându-se lung la el.

- Ce dracu' bărbat ești tu?! Mergem să vezi și tu ce înseamnă aia o femeie!

Mihai îi întoarse privirea și mârâi:

- Bun, și în oraș nu găsim? Trebuie să mergem neapărat pe centură și să luăm o sifilitică?

Fratele mai mare se uită la mezin cu ochii bulbucați.

- Taci, mă, și mai dă-mi o doză de bere!

A câta să fi fost? Oricum, ultima nu era. Băuseră destul, încât Sorin simțea că-i tremură piciorul pe pedale când le apasă. Dar era în stare să conducă, desigur!

Se uită pentru câteva momente pe bancheta din spate și la grămada de doze aruncate acolo. Cel puțin avuseseră bunul simț de a nu le arunca pe geam!

- Trebuia să luăm și niște tărie... rosti Mihai fără prea mare tragere de inimă, privind berea cum se golește încetul cu încetul. Măcar un amărât de coniac! Hai să oprim pe undeva!

Șoferul îl privi pe pasager și zâmbi.

- O să ajungi la locul faptei și n-o să mai ai moralul la îndemână dacă mai bei și tărie! îl certă, apoi apăsă accelerația. Doamne, iubesc viteza! strigă și, în acele momente, se imaginează pe o scenă, cântând un rock nebun.

Se credea un zeu al rockului și un zeu al șoselelor în același timp. Dădu drumul casetofonului și mai luă o gură din bere.

Mihai se întorsese cu fața către fereastră și se gândea departe, la evenimentele care urmau să-l schimbe și să-l transforme într-un bărbat. Era temător, dar încercă să-și alunge sentimentul din suflet. În fond, era fratele lui acolo, orice s-ar fi întâmplat.

„Cred că aș fi putut aștepta până mâine”, gândi Sorin clipind des. Deschise geamul, chiar dacă începuse să picure. Spera că aerul rece să îl facă să-și țină ochii deschiși.

Dacă ajungea unde își propusese, la niște tipe, câteva comune mai departe de orașul lor, se putea culca. Pe una dintre ele o cunoștea de la facultate.

Oare ce făcuse în proiectul ăla? Profesorul nu le spusese absolut nimic, deși ar fi trebuit să le fi adus deja rezultatele.

De ce se despărțise de Adina?

Gândurile i se amestecau în minte. Fiind beat și obosit, somnul îl fură mai repede decât de obicei. Alunecă ușor într-un vis tulbure.

Se făcea că se afla încă la facultate, alături de fata pe care o plăcea, dar niciodată nu avusese curajul să îi spună. Apoi a venit Adina și a început să se certe cu fata respectivă, să țipe și să gesticuleze. El a vrut să se ridice, dar nu a reușit. Cumva, era ținut de acea canapea, legat și obligat să se uite la ce se întâmpla între cele două fete. Se luară la bătaie și Adina scoase un cuțit de undeva, din spatele blugilor, apoi o înjunghie pe cealaltă.

Se simți pentru un moment ca atunci când era copil și mânca prima lui bătaie de la niște puștani, în spatele unor blocuri.

O trosnitură în trezi la realitate, zguduindu-l. Pentru un moment, crezu că se afla încă la facultate și adormise în timpul orei, apoi îl lovide profesorul cu o carte în cap. Dar n-a fost așa.

Deschizând ochii, observă parbrizul mașinii, pe care se formaseră pânze de păianjen. Oftă, apoi țiuitul din urechi îi dispăru și reuși să se uite la fratele său, care tremura pe scaunul din dreapta.

- Ce naiba ai făcut, mă?

Casetofonul se oprise și el și era o liniște de mormânt. Nici stropii de ploaie nu se mai auzeau în acele momente.

- Accident, ce morții mei să fac?! rosti și Sorin, apoi oftă și deschise ușa la mașină. Tu ești bine?

Fratele său dădu afirmativ din cap, apoi deschise și el ușa și privi în jur. Șoferul merse în fața mașinii cu încetineală, încercând să se întindă ca să nu-l mai doară gâtul așa rău. Probabil că se lovide în impact.

„Cât de bou pot să fiu...”

Se uită în ce se lovide. Fusesse o curbă ceva mai în spate, dar el, adormit fiind, a ieșit de pe șosea și s-a lovit de un zid al unei foste construcții, bănuia el.

Scăpă un oftat, apoi se lăsă pe vine. Erau niște porcării pe jos care îi dezumflaseră un cauciuc.

- Frati-mio, suntem pe pană, i se adresă celuiilalt.

- Bun, hai să schimbăm cu roata de rezervă și o să fie totul bine, mergem dracu acasă și ne culcăm, sugeră acesta.

- Cu care roată?

Mihai se uită lung la șofer, încercând să-și alunge din minte faptul că tocmai fusesse în mașină cu un tâmpit beat și somnambul.

- N-ai roată de rezervă?! Ce șofer idiot n-are roată de rezervă?!

Sorin îl ignoră în totalitate. Se întoarse în mașină și se așeză pe locul lui din dreapta, așteptând cuminte verdictul. Aveau să doarmă în acel loc în noaptea asta?

Mihai scoase telefonul din buzunar.

- Ce faci, mă?

- Ce dracu să fac, ete, îl sun pe tata să văd dacă...

- Faci ce?! Nu suni pe nimeni! Adică, ce dracu', tocmai pe tata te-ai găsit să-l suni? Ce dracu' îi spui? *„Ete, bre tată, ne duceam și noi la curve, când Sorin a făcut accident. Aaa, da, suntem bine, stai liniștit, doar că suntem beți-scăpați-pe-noi-în-pantaloni, dar în rest suntem bine. Mașina? Apăi e lovită de un căcat de zid, e pe pană și are botul praf. Dar în rest e întreagă, cred c-om primi vreo zece milioane pe ea la fier vechi.”*

Mezinul închise telefonul, conștient de prostia uriașă pe care ar fi făcut-o astfel.

- Bun, atunci?

- Sună-l pe Denis, pe Dan, pe Ionuț, pe cine vrei tu! Dar într-o porcărie ca asta nu îți suni părinții, înțelegi?!

Mihai dădu ascultător din cap, apoi luă toate numerele pe care le avea în telefon la rând. În timpul ăsta, Sorin se uita neputincios la cauciucul rupt, la farurile sparte și la capota înfundată, de pe care sărise vopseaua.

„Și era aproape nouă...” gândi cu regret, apoi oftă.

- Frate, nu vrea nimeni! Adică fiecare și-a găsit câte o scuză și... Dormim în pustiu în noaptea asta. Hai că e cât se poate de bine!

Se lăsă liniștea. Sorin reveni în mașină și rămase în tăcere preț de câteva minute bune. Când fratele lui tocmai se pregătea să îl întrebe ce face, crezând că adormise, acesta spuse:

- Nu suntem departe de benzinărie... Merg până acolo și văd dacă poate să ne ajute cineva.

- N-ar trebui să chemăm poliția?

- Pentru ce să o chemi? N-are a face, frate...

- Ok, atunci mergem la benzinărie și..

- Mergem?! râse Sorin. Nu, dragule, nu mergem nicăieri. Merg eu.

Se uită lung la el, cu buza de jos tremurându-i de supărare. Ar fi vrut să-i spună cât de prost îl credea și că-i stricase noaptea, dar se opri, doar era fratele lui mai mare, cel care-l crescuse când părinții lor se despărțiseră.

- Frati-mio, și eu ce naiba fac aici, singur?

- Bă, trăiești în România, ce dracu'! Vin țiganii și-ți fură dracului mașina cu totul și ți-o duce la fier vechi pentru zece milioane, când e mașină de două mii de euro!

Copilul alternă puțin între a se bosumfla și mai tare și a începe să râdă. În fond, Opelul ăsta nu mai era mașină de două mii, cu noile ei „îmbunătățiri”.

- Ok, te duci la benzinărie.

Fără alte cuvinte, Sorin coborî din mașină și trânti ușa în urma lui. (De parcă nu erau destule avarii și așa.) În fond, cum să nu fii supărat când ți-ai lovit mașina?

Trecuse deja o oră și jumătate și Sorin nu se întorsese.

Mihai își freca obsesiv degetele între ele și le număra de plictiseală. Tabletei îi terminase bateria și pe telefon nu se juca de teama de a nu i-o consuma și acestuia. Nenorocitul de casetofon nu mai mergea și el n-avea habar ce naiba să facă, așa că era condamnat să stea ore bune în

Întuneric și tăcere.

Debloacă telefonul și îl apasă pe Sorin o dată. Nu răspunde, așa că apăsă tasta de apelare din nou. Zadarnic. Îl sunase de vreo zece ori, dar era de negăsit.

Dădu cu pumnul în ușă, iar mai apoi își lăsă scaunul pe spate și vru să adoarmă.

Ațipise când începu să îi cânte tonul de apel, Lordi - *Would you love a monsterman*. Se trezi speriat, cu inima bătându-i nebună în piept.

- Da?

- *Vin acum, am rezolvat-o și plecăm de-acolo de-ndată ce ajung, bine?* îi spuse Sorin.

- Grăbește-te, mi-e foame și mor de frig.

Probabil că fratele lui nu mai auzise, fiindcă se auzi sunetul de apel încheiat.

„Du-te-n...”

Se așază din nou în poziția de dinainte, încercând să adoarmă.

Tot așa a mai trecut o jumătate de oră și fratele lui nu mai venea. Începu să fie agitat și rămase cu ochii pe oglinda retrovizoare. Oftă din nou, începând să se îngrijoreze.

Câteva momente mai târziu, inima sa o luă la galop. Era fericit, fiindcă fratele lui părea să se apropie. Șchiopăta și purta ceva în mâini.

Dar ce naiba era? Și de ce șchiopăta?!

Părea rotund, în niciun caz nu era un cauciuc. Dar poate că era la benzinărie promoție la doze de Cola. Sau bere? Putea fi orice acolo.

„Idiotule...”, gândi fără să vrea, apoi rămase cu ochii pe oglindă. „*Dar ce naiba cară după el? Dacă nu plecăm de-aici, sper că șchiopătează pentru că și-a rupt piciorul în încercarea de a găsi altă roată!*”

Se frecă la ochi, obosit, urmărind silueta întunecată care pășea înspre mașină.

Se apropiase destul, încât să își dea seama că nu era fratele lui. Ceea ce era cel mai rău era că ieșise de pe stradă și se îndrepta fix către mașina lui.

Era la vreo zece metri de automobil acel necunoscut. Și zâmbea cu o figură în totalitate meschină.

Inima tânărului începu să bată mai tare, nebunește, și un gol ca o bilă - din aceea folosită la dărâmat clădiri - i se puse în capul pieptului. Aproape că putea să audă sângele cum i se plimbă peste tot prin corp, urcând la creier și creând tunete puternice.

„Ce...?”

Nu e chip să îi poată fi descrisă frica în momentul în care realizează - omul care se apropia de mașină ținea în mână...

- Sorin!

... capul fratelui său.

Tăiat. Retezat. Și sângele curgea în picuri din tăietură.

Mihai se întinse către scaunul din stânga, apoi apăsă pe închiderea centralizată și toate ușile se încuiară.

Bărbatul ajunsese lângă geam. Se aplecă pentru a privi înăuntru și bătu în geam ușor, cu degetul arătător. Îi surâse cu o gură cu dinți stricați, apoi merse lângă capotă și îi așeză capul lui Sorin cu mândrie pe aceasta, îndreptat cu fața către fratele său.

În acele momente, groaza atinse apogeul suprem și băiatul urlă din toți rărunchii. Țeasta rămăsese cu ochii sticloși deschiși, privind în gol, și gura strâmbă. Probabil murise țipând.

Mihai crezu că e pe cale să facă atac de cord... Dar nu s-a întâmplat. Cu toate că sperase să i se întâmple asta.

În schimb, bărbatul veni din nou la geam și se aplecă iarăși. Bătu .

Mihai se forță să își păstreze ochii deschiși, să privească.

Speranța că omul nu avea să intre în mașină era singurul lucru care îi împiedica ochii să se închidă pentru totdeauna și inima să-i bubue.

Bărbatul ridică un inel pe care era o cheie cu emblema Opel și un breloc.

Brelocul pe care Mihai i-l dăruise când fratele lui făcuse 18 ani, cu inițialele SORIN.

Cina a decurs în tăcere, fără glume, fără cântece. Îngrijorarea săpase riduri adânci pe frunțile tuturor.

Pofta de mâncare ne părăsise pe toți. Din respect pentru „mama”, mestecărăm conștiințioși până la ultima firmitură. Căpitanul plecă cu Grig spre puntea de comandă. Ivan îmi verifică licuricii de pe frunte și aruncă o privire graficului ce colora ecranul tabletei.

- Să fii cuminte! Sigur te simți în stare să faci de gardă?
- Ivane, sunt zdravănă. Hai, du-te la culcare.
- Orice apare, mă chemi! Oricum dorm iepurește.
- Bine. Fii pe pace.

Simțindu-mă fără rost până la intrarea în cart, am ajutat pe Irina să strângă masa. Drept mulțumire, mă onoră cu o ceașcă mare de ciocolată caldă cu scorțișoară. Învăluită de aroma familiară mă cuprinse dorul de casă. Am pornit ecranul cel mare și, din directorul personal, am ales un film trimis de fratele meu. Ștergându-și mâinile cu un prosop, Irina se apropie de mine.

- Pot să mă uit?
- Desigur! Hai lângă mine. E un mesaj mai vechi, de când eram în docuri, dar îmi place mult.

Ecranul se luminează, apărură forme greu de deslușit.

„Oare cum se pornește?

„Tati, me'ge?”

Degetele fratelui meu apăreau și dispăreau din imagine.

„Aaa, uite că-i pornită. Hai spune ceva!”

O nutriță ștrengărească își făcu apariția. Sfioasă, își duse mânuțele la guriță și se fandosi.

„Hai, salut-o pe mătușica Laura”

„'auia? ... Tut!” și ridică mânuța dolofană arătând cerul.

„Da, Laura e acolo sus.”

„Pup 'auia” și duse un degețel la buze.

„Picica” și arată undeva în dreapta.

O zbughi într-acolo.

- O, ce nepoțică dulce ai. Să-ți trăiască!

- Daaa, îngerășul mătușii. Ea e talismanul meu norocos.

„Andruța! Hai, arată-i mătușii Laura, pisica ta.”

Mogâldeța cu zulufi castanii întinse mâna spre ghemotocul de blană albă. Spre amuzamentul fetei, pisica evadă și dispăru pe poarta ce dă spre grădină. Conștiincios, operatorul o urmă. În livadă, merii înfloriți își împrăștiau petalele gingașe. Imaginea se întoarse brusc și în cadru apăru iar mogâldeța râzând copios.

„Ce faci, iepuraș?” la auzul vocii blânde mi se umplură ochii de lacrimi.

„Buni, pisica!”

„Da, draga bunicii, pisica. Să n-o necăjești că-i și ea un pui, ca tine.”

„Pui?” fetița o privea mirată.

„Da, bunică, ea e pui de pisică, tu ești pui de om.”

Mângâie drăgăstos căpșorul castaniu. Drept mulțumire ștregărița îi cuprinse afectuos genunchii.

„Ușor voinicel, că mă dai jos.”

„'aci?”, o privi curioasă.

„Uite pun semințe în pământ. Să încolțească, să crească morcovi. Să ai ce ronțai la iarnă.”

„'iască ma'i”

„Da, să crească mari, așa cum crești și tu.”

„Pui.”

„Așa, iepuraș, pui. Doar că pe strat sunt pui de... morcov.”

Cu o atitudine ceremonioasă, fetița luă o sămânță din palma bunicii. O puse pe strat, o acoperi cu pământ și cu o privire înțeleaptă îi meni:

„Pui ... ma'e.” - și ridicând mânuța deasupra capului, arătă cât de mare să crească.

Bunica zâmbi și o răsplăti cu un sărut pe creștet.

„Buni, hai spune-i ceva Laurei.” - o îndemnă Laurențiu din spatele camerei.

„Ei, băiete! Tu filmezi... și eu-s așa... de pe ogor. Păi ce să spun... Să-mi vii acasă nevătămată că la tine ni-i nădejdea. Ai grijă cum te-mbraci, să nu răcești... și să mănânci bine, știu eu că ești mofturoasă. Ai grijă de tine, mamă. Noi te așteptăm. Uite, au înflorit merii, poate vii pân' s-or coace merele.”

Un diamant îi sclipli în colțul ochiului. Făcu un gest spre cameră.

„Hai, fugi la tata! Să o salute și el.”

Lângă mine, Irina scăpă un suspin. Plângea de-a dreptul. Își pierduse mama în timpul

războiului. Lucrând ca asistentă, nimerise într-una din zonele atinse de una din molimele răspândite de alianță.

Am prins-o de mână.

Ecranul se luminează și se auzeau lovituri de ciocan. În cadru, tata, meșterea o coasă.

„Dar ce face bunicu’?” întrebă voios al meu frate.

„Uite, bat coasa.”

„Dar ce ți-a făcut, bre, de-o bați?”

„Păi dacă o fost obraznică... îi aplic o corecție.” ... *taica și polojeniile lui.*

- Îi hâtru ca Bădia, remarcă Irina uscându-și lacrimile.

„Hai spune ceva, să-i trimitem Laurei.”

„Măi ficior, dară tu ai pornit acu’ măgăoaia? S-o fi lăsat mai pe seară, să ne adunăm la masă, c-așa-i frumos. Știi tu că fetei îi place să ne vadă pe toți adunați.”

„Lasă, să ne vadă și ziua, la treabă. Să nu uite de unde a plecat.”

Se îndreptă de șale, își dădu căciula mai pe spate și trase aer în piept.

„Apăi draga tatii, tu așa să știi! Vezi tu pe unde umbli, să umbli cu folos și să te-ntorci degrabă. Eu m-ncred că-i ajunge pe la pârguitu’ strugurilor. Să ne ajuți la adunat, că-n pezevenchiu de frati-tu... n-am eu mare nădejde.”

Of, tată, iar îl împungi pe bietul Laur.

„Hai, lasă tată, nici chiar așa.”

„Tu să taci. Știu eu mai bine.”

„Ei, zău așa. Lasă-mă pe mine acum, spune-i Laurei ceva frumos.”

„Eu gata. Ce-am avut de zis, am zis. Știe ea, soru-ta, ce are de făcut.”

„Amin!” - pecetlui discuția vocea mamei.

„Eu am pus semințele. Laur, lasă filmatu’ și te îngrijește de strat. Trage pământ peste semințe, dar să nu le-ngropi de tot că nu mai încolțesc.”

Știam eu că am un frate isteț, dar în acele clipe a fost de-a dreptul genial. A lăsat camera pornită și a îndreptat-o strategic, să prindă toată curtea. După câteva lovituri dibace, tata s-a declarat mulțumit de corecția aplicată coasei și s-a ridicat îndreptându-și spatele. Lăsă capul pe spate și privi drept în sus.

„Of, of, copilă, copilă. Pe unde umbli tu... prin frig, printre străini.”

„Lasă măi omule, că-i bine.”

„Cine știe ce îndură ea pe-acolo. Zău, ce i-a trebuit ei spațiu. Vrea să plece tocmai la capătul

sistemului solar. Ce să caute tocmai acolo?”

„Lasă, bărbate! Știe ea ce face.”

„Mă doare, nevastă... pruncul meu să rătăcescă printre stele! Spune și tu, dincolo de Neptun!”

„Ei! Lasă, tată, că nu-i așa departe. Face și ea o plimbare până la capătul grădinii și se întoarce fuga.”

„Măcar de-ar fi așa.”

Privi în sus și adăugă poruncitor.

„Fătucă dragă, să-mi vii acas' degrabă.”

O coadă albă, pufoasă trecu prin fața ecranului, imaginea se rostogoli, după care se stinse.

După câteva minute de tăcere, Irina îmi spuse cu voce caldă.

- Ești tare norocoasă. Mi-ar place să-i cunosc. Sunt tare simpatici.

- Să ne întoarcem noi cu bine și vă iau pe toți la moșie. Să facem o vacanță pe cinste. Aer curat... verdeață, fructe proaspete... Are să aibă el, tata, grijă să vă dea de treabă, iar mama are să ne ghiftuiască cu bunătăți.

- Bun plan.

- Ce plan? Despre ce plan vorbiți? Ce complotați voi aici?

Ca de obicei, Grig nimerea unde nu-i fierbea oala și murea de curiozitate.

- Laura ne-a invitat la moșie.

- Și eu, și eu, strigă bucuros.

- Grig, moșia e locul ăla cu multă verdeață, soare, aer... nu cred că-ți place ție. Tu ești învățat cu beciurile, îl luă Irina peste picior.

- Ești rea! Îți place să râzi de mine. Cum ai făcut și cu bondarul!

- Ce bondar? Ce ispravă ai mai făcut?

Îmbufnat ca un copil ce-și părăște prietena, Grig ridică tableta și-mi arătă mesajul de la Irina.

- Mmmm, frumos tablou! Eu i-aș fi spus un pic altfel!

Încercam să fiu cât mai serioasă posibil. Grig mă privea mirat. Sărmanul! Încă mai trăgea speranță să-i țin partea.

- Grig... curtând chinezoaicele! - amintindu-i o scenă hilară petrecută pe stația lunară.

- Și tu, Brutus?

Irina izbucni în râs, mai mai să-și piardă suflul.

Rănit profund de trădarea noastră, Grig se trânti pe canapea declarând:

- Voi femeile... Sunteți imposibile!

Am privit-o cu subînțeleș pe Irina și, într-un sincron perfect, am făcut o plecăciune grațioasă:

- Mulțumim frumos!

Am mai sporovăit un pic continuând glumele pe seama puștiului. Când i-am lăsat, Irina încerca să-l împace mângâindu-i părintește creștetul.

- Bădie, poți merge la odihnă, i-am spus ardeleanului eliberându-l din cart.

- Lăurice, după atâtea prin câte ai trecut, te simți în stare să faci de strajă?

- Fii pe pace... tati! Sunt întreagă și nevătămată.

De obicei mormăia ceva când îl numeam așa, dar de data asta era atât de îngrijorat încât nici nu observă. Cercetându-mi pe furiș starea, notă în jurnal predarea cartului.

- Vezi că am lansat dronele. Le lăsăm până dimineață să hălăduie. Dacă sunt probleme, mă chemi! Lîmpede?

- Cristal! Noapte bună! - i-am răspuns prompt și prinzându-l de umeri, l-am împins ștregărește spre ușă.

Am notat preluarea cartului și am făcut verificările uzuale ale instrumentelor de bord. Nimic ciudat, totul în parametri. Am cuplat avertizarea sonoră și am dat să mă așez pe scaunul meu, la consola de pilotaj.

Bravo, puștiule, nu ai uitat!

Grijuliu, Grig îmi lăsase cele trei desene pe scaun. Le-am admirat vreme îndelungată ridicându-le spre lumină și așezându-le în diverse unghiuri.

Trebuie să recunosc, are talent moldoveanul!

Chiar dacă reprezentarea pe celuloid mi se părea săracă, era totuși o amintire a ceea ce am trăit în timpul regresiei. Întocmai ca o fotografie mută ce îți stârnește un vârtej de amintiri, unduirile creionate de Ivan îmi aduceau în creier imaginile reale.

Împinsă de curiozitate, am ridicat pe ecranul consolei imaginile adunate de Grig și, dornică de răspunsuri, mintea mea a început să caute acele puncte comune care mi-ar fi putut da mai multe indicii despre diafanele ființe.

O veche pictură irlandeză le înfățișa învăluind doi călăreți îngroziți. Am mărit imaginea fixând ca reper chipul uneia din făpturi.

Prea umană! Prea... vulgară!

Un desen dintr-o carte religioasă din secolul XVIII imagina o sidhe de-a dreptul înfricoșătoare: despletită, cu un trup descărnat acoperit cu zdreanțe, cu flăcări țâșnind din ochi, dinți ca de vampir și gheare ascuțite. Părea pregătită să atace în orice clipă. Am închis ochii și am scuturat oripilată din cap refuzând categoric imaginea grotescă.

Total greșit!

Eram conștientă că fiecare civilizație își reflecta admirația sau spaima folosind simbolurile specifice. Într-o vreme în care femeile erau suspectate de vrăjitorie și de fraternizare cu diavolul, nici nu era de mirare că un călugăr îndoctrinat a immortalizat astfel creatura.

Desene mai recente, dar siropos de fanteziste și clar orientate spre fabulație, înveșmântau creaturile în voaluri aurite sau albe, le încununau cu flori fantastice și, pentru a completa imaginea idilică, le înnobilau cu aripi ca de flutur.

Superb, dar fals!

Am derulat rapid imaginile din cluster încercând să găsesc ceva care să semene cât de cât cu făptura ce mi-a atins obrazul în vis.

Nimic util!

Am selectat directorul cu luminile nordului. Ei, aici treburile erau clare. Mii de fotografii și filme redau fidel splendidul fenomen.

Măcar atât!

Le-am ales pe cele mai clare. Am analizat cu atenție petele de culoare și panglicile mai rebele care se desprindeau din draperiile de lumină. Din păcate, niciun rezultat.

Chiar nu v-ați mai arătat nimănui? Imposibil!

Încercând să găsesc măcar un indiciu am dat peste o fotografie îngălbenită de vreme.

Pe o stâncă ieșită din mijlocul banchizei, o siluetă îndesată, înfocolită în blănuri, cu un soi de tamburină în mâini privește spre cer. Pare să fie prins într-un dans ritual. *Un șaman?* Din ceruri coboară spre el o ceață sau lumină albă.

Blestemată fie fotografia antică! Găsisem ce căutam, dar limitarea la tonurile de maro și bej făcea imposibilă descifrarea făpturii ce-l învăluia pe șaman.

Asta-i!

Pe un colț al fotografiei era o semnătură imposibil de citit și anul 1939. Am marcat fotografia cu gând să caut mai multe imagini din acea perioadă.

Laura, gata cu distracția, te cheamă datoria!

Fără să mă mișc de pe scaun, mi-am făcut rondul navei accesând senzorii video postați în punctele cheie. Nimic de semnalat. În interiorul navei, singurele obiecte în mișcare erau zburătoarele Irinei ce-și făceau veacul în seră. Am ridicat pe ecran aplicația de monitorizare a parametrilor, am analizat datele și am făcut un instantaneu. Am salvat toate informațiile în jurnalul de bord. Încă două ore și gata.

Obosită de atâta cercetare, am aruncat o ultimă privire foliilor printate de Grig. I-am lăsat un

mesaj să continue căutarea pornind de la imaginea aleasă de mine și am setat consola să afișeze doar informații despre navă.

Mi-ar prinde bine să mă detașez de toate astea.

Am deschis reader-ul și m-am cufundat în lectură. M-am lăsat cuprinsă de peisajele bucolice și personajele chinuite transpuse de Cehov în fraze meșteșugite.

- Hei, mai trăiești?

Vocea lui Ivan mă luă prin surprindere. Adâncită în lectură, aproape uitasem unde sunt.

- Mda, i-am răspuns fără chef.

Eram în mijlocul unei scene palpitate și apelul lui a picat ca musca-n lapte. Am privit ceasul. Mai aveam o oră de veghe.

- N-ai somn? - l-am taxat scurt, pe un ton răutăcios.

- Supărată? Nervoasă? - încercă el să mă împace.

Simțeam că are chef de vorbă și încerca să afle starea mea de spirit înainte să se trezească cu ceva în cap.

- Nici una, nici alta. Dacă tot n-ai somn, mai bine adu-ți calabalâcul pe punte, să-mi ții de urât.

Nu dură mult și, bucuros nevoie mare, apăru zâmbitor în cadrul ușii. Mă examinează cu interes încercând să se convingă că nu am gânduri războinice. Liniștit de atitudinea mea calmă, înaintă.

- Tot corect?

- Tot corect până când!

Simulă o privire dezaprobatore, semn că observase încercarea mea de a-l imita, și se instalează pe scaunul lui Grig.

- Te-am întrerupt? - mă întrebă cu precauție.

- Oare? - i-am răspuns arătându-i reader-ul.

- Mă ierți, da?

- Ivane, lasă prostiile. Te porți ca un licean.

Râse cu poftă și schimbă complet tonul conversației.

- Vreau să-ți arăt ceva interesant, încercă el o abordare pe un ton matur.

- Ia să vedem.

Îmi puse sub nas un grafic EEG. Am urmărit liniile cu oarecare dezinteres.

- Dacă îmi traduci, poate că pricep.
- Sunt înregistrate în timpul operațiunii de modificare a traiectoriei.
- Așa, și? Spune mai repede, ce mă fierbi?

Chipul i se întinse într-un zâmbet larg.

- Linia asta nu are ce căuta aici, spuse el evidențiind linia violet ce o însoțea pe cea galbenă.
- Hai, frate. Iar mă iei cu de-astea. Zău așa. E de bine sau de rău?
- Pot doar să speculez: atunci când te concentrezi la maxim sau când treci prin emoții mari creierul tău folosește resurse pe care noi, muritorii de rând, nu le putem accesa decât în somn sau în transă.

Uimită de îndrăzneala presupunerii lui, i-am pus palma pe frunte încercând să aflu dacă nu cumva are febră. Mă privea amuzat.

- Ascultă Ivane, creierul meu nu are nimic special! Sunt un muritor de rând! Nu încerca să mă scoți pe mine vinovată de erorile aparatului ăsta nenorocit.

Cuprinsă de furie, mi-am smuls de pe frunte un senzor și i l-am băgat sub nas.

Se aștepta la această reacție. Luă calm obiectul clipitor din palma mea, îl privi preț de o secundă și-l puse pe marginea consolei. Pe un ton enervant de împăciuitor îmi spuse:

- Ar trebui să fii mândră! Vorbim despre o calitate rară, nu un handicap sau o ciudățenie. Eu cred că tocmai datorită acestui fenomen te afli acum în viață și nu ai pierit în război. Examinatorii care au decis că ești potrivită pentru această misiune l-au numit în rapoarte intuiție ori abilitate de anticipare. Încearcă să îți amintești toate acele misiuni de salvare ce păreau imposibil de îndeplinit și pe care totuși le-ai dus la bun sfârșit. Dintre toți piloții pe care i-am cunoscut, ești singura care a reușit să rămână în viață. Nu te-ai întrebat de ce? De ce tu aduceai de fiecare dată nava plină cu răniți în siguranță la sol când alții sfârșeau loviți de lasere sau torpile rătăcite? Puterea asta a ta de anticipare vine de undeva. Vine de dincolo de zona conștientă. Uite, fă o comparație între EEG-ul meu din timpul unei operații de transplant și EEG-ul tău din timpul unui zbor de antrenament.

Pentru a da greutate celor spuse, îmi puse în față cele două grafice. Impresionată de expunerea lui serioasă, am rămas pe gânduri minute bune.

- Și zici că nu-i scrânteală.
- Nicidecum! E marele tău noroc. Nu pot explica ce se petrece în creierul tău, dar e ca și cum ai pilota cu sufletul.
- Aici te contrazic. Sufletul nu are nimic a face în povestea asta. Totul e raționament. Eu chiar fac în minte toate calculele și pe baza variabilelor prevăd ce pericole pot să apară.
- Ia și judecă la rece. Ai fost rănită o singură dată. Când a fost asta? Prin ce ai trecut atunci? Ce ți-a distras atenția? Ce te-a împiedicat să anticipezi corect? Cum de ai scăpat cu viață? Încearcă să-ți amintești acel moment.

Nu trebuia să fac niciun efort să-mi amintesc. Purtam cu mine, tot timpul, cumplitul

eveniment. După explozie am blestemat clipa de neatenție generată de vestea mincinoasă cum că spitalul din Cahul fusese distrus.

L-am privit cu suspiciune. Oare știa? Nu-mi aminteam să-i fi povestit vreodată despre asta. Doar dacă...

- Ei, neatenție și basta. Mare lucru, bine că am ieșit din necaz.

Am încercat să-i abat atenția trăgând speranță că ochiul lui expert nu a observat diversiunea.

- Măcar fii sinceră cu tine. Nu trebuie să-mi spui mie nimic. Tu trebuie să descoperi acele elemente care să te lămurească. Știu eu câtă bază pui în graficele mele, dar știu că ai puterea să-ți analizezi reacțiile și să tragi singură concluziile. Un lucru e cert pentru mine: mintea ta are puterea să treacă bariere de care noi ne izbim fără a le putea rupe. Mă bucur că-ți sunt alături și mă leg să-ți fiu de ajutor cu toate puterile mele.

Atinsă puternic de această ultimă declarație mi-am ferit privirea încercând să ascund aburul lacrimilor. - Mulțumesc, am spus cu glas scăzut încercând să stăpânesc tremurul vocii.

La naiba! Omul ăsta mă citește ca pe o carte.

Ridică mâna cu gând să mă consoleze. I-am anticipat intenția și mi-am schimbat poziția pe scaun dejucându-i astfel planul.

Clocoteam. Voiam să mă fac nevăzută, să scap privirii lui insistente.

O idee salvatoare m-a ajutat să-i abat atenția. Am ridicat pe ecran imaginea găsită mai devreme.

- Uite ce am găsit în pozele lui Grig.

Știindu-mi firea, mi-a intrat în joc simulând că ar fi prea puțin afectat de starea prin care treceam.

- Un șaman. Exact cum ai intuit. Nu încapă îndoială că ființele ne-au vizitat încă din vremuri străvechi. Poate că de la un timp s-au plictisit de noi și au plecat.

- ...sau poate răutatea și fățărnicia oamenilor le-a gonit.

- Și asta e posibil.

Avertismentul sonor al consolei a întrerupt șirul speculațiilor. I-am făcut lui Ivan un semn și mi-am îndreptat atenția spre ecran. Era momentul să fac înscrierea de rutină în jurnal.

Momentul de liniște ne-a prins bine. Mi-am concentrat toată atenția asupra datelor de pe ecran. Ivan a ridicat foliile cu desene și părea să le studieze atent.

Ticălosul, știe să-și ascundă emoțiile!

- Ei și cu asta basta! Puntea îți aparține, am declarat bucuroasă că am un motiv foarte bun să dispar din vizorul lui.

- Îhî, mormâi fără să mă ia în seamă.

- Hei! Pământul către Ivan! Eu mi-am terminat treaba, te las. Ai grijă de Nălucă.

- Bine!

I-am smuls desenele din mână, mi-am luat reader-ul și am dat să mă îndrept spre ieșire.

- Pa! Servici ușor!

- Pa! - și pe nepusă masă m-a cuprins în brațe. L-am auzit sau poate mi s-a părut că-l aud șoptindu-mi la ureche: *Și eu te iubesc*. M-am dezmeticit rapid. M-am desprins din îmbrățișare și m-am îndepărtat evitându-i privirea.

Cu inima bătând nebunește am năvălit în cabină și am aruncat foliile pe masă. Mi-a smuls restul senzorilor de pe frunte izbindu-i de perete.

Un pilot trebuie să-și stăpânească emoțiile. Indiferent prin ce trece trebuie să-și păstreze sângele rece și judecata limpede. Trebuie să pună mai presus de sine siguranța și sănătatea celor pe care îi ia în grija lui. Un pilot trebuie...

Repetam jurământul piloților ca pe litanie salvatoare. Speram să alung din suflet ceea ce credeam că-i o debilitate. Vedeam relațiile ca pe o grijă în plus ce-mi puteau distra atenția. Nici acum nu-mi puteam ierta clipa aceea de slăbiciune.

Aveam nava plină cu răniți de toate națiile. Sanitarii abia puteau face față gemetelor și vaietelor lor. Intuindu-mi destinația, agenții alianței intraseră pe frecvența turnului nostru de control și plantaseră mesajul parșiv. Într-o secundă cât o veșnicie am văzut cu ochii minții spitalul distrus și printre muribunzi, trupul sfârtecat al lui Ivan. Explozia ce a urmat putea să ne termine. Doar norocul a făcut să reușesc manevra salvatoare ce ne-a scos ca prin minune din zona periculoasă. În acel moment mi-am jurat să-mi împietresc inima. Erau prea multe vieți în joc. Nu puteam lăsa o simplă tresărire să decidă viața atâtor oameni nevinovați.

Și totuși... sunt om, am dreptul să-mi trăiesc viața!

Am alungat cu fermitate orice revoltă, orice tresărire a inimii. Cu fruntea în palme și cu lacrimile șiroind pe obraji am continuat să-mi repet litania:

Un pilot trebuie să-și stăpânească emoțiile. Indiferent prin ce trece trebuie să-și păstreze sângele rece și judecata limpede. Trebuie să pună mai presus de sine siguranța și sănătatea celor pe care îi ia în grija lui. Un pilot trebuie...

Când a sunat alarma, abia ieșisem de sub duș murmurându-mi în continuare jurământul. Ecranul s-a luminat brusc și îmi indica sala motoarelor. Am tras salopeta peste pielea udă și am înșfăcat comunicatorul. Chenarul roșu se mutase deja de la motoare, sus în seră.

Ce naiba?

Am plecat în viteză spre seră. Din instinct, am evitat liftul și am urcat scara până acolo.

Irina privea îngrozită spre bazinul circular. M-am apropiat de ea încercând să nu o sperii. A tresărit când i-am atins umărul. Fără să scoată un sunet mi-a arătat o ceață violet ce plutea deasupra bazinului.

Alungându-mi teama am vrut să înaintez. M-a prins de mână șoptind:

- Stai să vină băieții!

I-am luat tableta din mâna ce tremura îngrozitor și am adus pe ecran imaginea de la camera de deasupra bazinului.

- Nu-ți fie teamă. Uite!

I-am arătat cum făptura se oglindea în apa bazinului. Stătea atârnată cu capul în jos. Mișca din cap și atingea cu panglicile-i violet câte un boboc de lotus. M-a dus cu gândul la un copil ce-i cântă florii dragi așteptând să se desfacă. Sosirea zgomotoasă a căpitanului făcu ceața să se ridice. Cu ocoluri mari a înconjurat încăperea și s-a oprit în fața Irinei.

Mută de groază și uimire, a rămas înțepenită. A întors ochii rugători spre mine sperând să găsească o soluție. Am încercat să înaintez. Nu am idee dacă mi-a citit gândul, dar în clipa următoare făptura îi învâluie umerii. Părea un șal violet stropit cu praf de stele. Ca prin minune Irina s-a liniștit și ne-a făcut semn că e bine. A ridicat mâna și a atins făptura făcând-o să se înfioare. Un fuior violet s-a înfășurat în jurul încheieturii.

- E prietenoasă, spuse cu mirare Irina.

Căpitanul o îndemna la prudență:

- Să nu faci gesturi bruște! Așa, gândește pozitiv.

Ivan sosise cu un bioscanner. Singura indicație: polen.

- L-a adunat din seră, i-am spus simplu.

Nici nu am terminat bine de spus că, la sosirea Bădiei, se stârni un adevărat vârtej. Dar făptura violet era încă pe umerii Irinei.

Încă una!

Vârfurile înspicate ale cocenilor de porumb se scuturară puternic ca sub un vânt năpraznic. Din polenul adunat prinse formă cea de-a doua făptură.

Spre surprinderea noastră, porni într-o plutire lentă spre Bădia. Îl ocoli de două ori studiindu-l parcă. Se opri în fața lui încercând să-i imite înălțimea. Dincolo de polen, Bădia simțea o privire caldă, mângâietoare. Întinse mâna să-i atingă obrazul abia conturat. Cu o mișcare iute, făptura aurie atinse fața brăzdată a inginerului.

- Cine ești tu? Îți cunosc atingerea, dar nu-ți văd prea bine chipul. Cine ești?

Nu apucă să o atingă, polenul își pierde forma împrăștiindu-se fără noimă. Până să ne dezmeticim, făptura violet se destrămase lăsând pijamaua Irinei plină de pulbere.

- Grig, ai prins pe camere? - întrebă căpitanul.

Puștiul, cu o privire tâmpă, se holba șocat la fața Bădiei. Cicatricea dipăruse complet.

Alarmat, Ivan îl luă la examinat pe inginer.

- Te doare, ai simțit ceva? Pielea e intactă, nu a rămas nici un semn. Sunt curios dacă s-a

reparat și sub piele.

- Acum chiar avem certitudinea că ființele sunt aici, declară simplu căpitanul.

Îl scutură pe puști și-i trecu mâna pe dinainte determinându-l să-și desprindă privirea de chipul lui Vasile.

- Haideți să fim practici! Ivan, examen medical complet pentru Irina și Vasile. Nu ar fi rău ca după aceea să ne iei și pe noi la rând. Irina, după ce termină Ivan cu tine, faci o analiză completă a polenului și plantelor. Vezi dacă au suferit modificări de vreun fel. Grigore, aduni toate înregistrările din momentul alarmei și scoți rapoartele senzorilor. Triezi informațiile și pui deoparte tot ce este neobișnuit. Vasile, este necesară o verificare completă a motoarelor și sistemelor energetice. Te ajută și Laura. Mă găsiți pe punte. Vreau să verific sistemele de navigație și să mă asigur că nu sunt modificări de traiectorie. Hai Grigore, să mergem! Ivane, să-i verifici pe băieții din borcane!

(va urma)

Îngândurat, conduc strângând volanul cu ambele mâini. E ora la care știu că voi prinde toate semafoarele. Merg încet, fiindcă prin geamurile mașinii din față văd deja o coloană de stopuri înaintea următoarei intersecții. Îmi scot pachetul de țigări din buzunar și, cu o mișcare frântă, încerc să extrag o țigară. Mișcarea prea amplă aruncă țigara din pachet, azvârlindu-mi-o între picioare, printre pedale. Privesc rapid înaintea mașini și în retrovizoare, apoi, ținând volanul strâns cu mâna stângă, mă aplec repede și dibui țigara sub pedala de ambreiaj. Când mă ridic, constat că nu mai pot vedea traficul dinaintea mașinii, datorită individului ce stă pe scaunul din față mea. Panicat, strângând în continuare volanul, realizez că stau pe bancheta din spate a propriei mele mașini. Bine, dar... atunci... volanul...!?

Întreaga imagine se șterge ca după trecerea unui burete ud peste desenul executat cu cretă pe tabla neagră, iar eu mă trezesc brusc, aruncând cu un gest reflex pătura de pe mine. Fusese unul dintre visurile mele obsedante, în care, întotdeauna altfel, pierd controlul asupra propriilor acțiuni. Eludând principiul contiguității, reușesc – de fiecare dată când mă trezesc dintr-un astfel de vis – să mă separ instantaneu de ceea ce părea să mi se-ntâmple și să vizualizez până în cele mai mici detalii, fără să deschid ochii, tot ceea ce mă înconjoară: geometria camerei în care mă aflu – indiferent că sunt la mine acasă ori aiurea – poziția mobilierului, lucrurile mărunte împrăștiate prin cameră, culoarea fiecărui obiect din jurul meu, până și coordonatele carteziene ale fiecărei particulele de praf ce plutește prin cameră în momentul respectiv. Și tot ca de fiecare dată, când deschid ochii constat că nimic (dar absolut nimic) nu-i diferit de cum știam că va fi.

Mai mult decât tabietul trezirii, o curiozitate cronică mă obligă să deschid ochii pentru a primi demonstrația superfluă a teoriei de care sunt deja convins. Imaginea formată pe retină odată cu ridicarea pleoapelor se suprapune perfect peste imaginea formată mental, zădărniciindu-mi încercarea disperată de a găsi diferențe oricât de mici între cele două tablouri ce se dovedesc, invariabil, a fi unul și același. Absolut nimic din ceea ce văd nu diferă de ceea ce știam că voi vedea. Această premoniție nefirească, ce-a năpădit treptat întreaga mea existență, îmi monotonizează viața, lipsindu-mă de bucuria oricărei surprize. Ritmicitatea neabătută a tuturor întâmplărilor zilnice, asemănarea până la identitate a oricărui ieri cu oricare azi, mă face să mă-ntreb (întrebare ce mi-a transformat mintea într-un lazaret de idei bolnave) în ce măsură sunt propriul meu stăpân, cum pot ști că nu acționez după un program prestabilit, trasat de o voință străină mie?

Mă ridic din pat și-mi încep ritualul zilnic, de data asta simțindu-mă capabil de a produce variațiuni. Starea de conștientă îmi permite (în limite mai largi sau mai strânse) să acționez conform propriilor decizii, deși n-am reușit încă să postulez definiția de „propriu” potrivit așteptărilor mele, întrucât, după fiecare „revoltă” câștigată împotriva unei posibile manipulari, o voce interioară îmi pretinde cu parșivitate să demonstrez că voința mea a fost contrară VOINȚEI, sugerând că ceea ce am vrut a fost ceea ce mi s-a dictat să vreau.

Aceeși curiozitate cronică mă obligă – simt asta ca pe o impunere, fiindcă de cele mai multe ori nu-mi doresc să procedez astfel – să deviez de la rutină și să-mi demonstrez potența decizională prin mici gesturi sau scurte acțiuni ce nu se repetă de la o zi la alta, întrerupând ritmicitatea metronomică ce copiază cursul perfect al fiecărei zile. De obicei revolta mea se manifestă imediat după trezire, atunci aflându-mă mai dornic decât oricând în cursul zilei să-mi dovedesc independența, grăbindu-mă ca și cum aș vrea să scap de-o corvoadă, ulterior urmând calea bătută a acțiunilor mele cotidiene. Astăzi îmi bag piciorul drept în papucul stâng, „uitând” să încalț celălalt papuc și pornesc spre baie șchiopătând, încercând să-mi înfig mai bine piciorul în căușul de pâslă.

Din oglinda de deasupra chiuvetei mă privește același chip dintotdeauna, un chip fără istorie, un chip ce mă împiedică să-mi amintesc cum s-au modificat în timp trăsăturile feței mele. Un fel de lapsus permanent îmi interzice să păstrez în memorie figura mea de adolescent sau de copil, amintindu-mi înfățișările mele anterioare doar ajutat de fotografiile aranjate cronologic în albumul pe care-l păstrez cu sfințenie, ca pe-o memorie externă la care mă văd nevoit să apelez periodic.

Amintiri fragmentare despre copilăria mea, lipsite de posibilitatea localizării în timp sau spațiu, amintiri în care n-am surprins niciodată vreun chip, ci doar trăiri suficient de puternice cât să reziste trecerii vremii, îmi răscolesc periodic gândurile, redeșteptându-mi sentimente puternice și confuze, de teamă și însingurare, teama – nedovedită vreodată – că eu sunt singurul viețuitor al acestei lumi, cei din jurul meu fiind proiecții neînsuflețite, clădite asemenea mie cu unicul scop de a umple golul ce mă înconjoară, de a crea o lume virtuală menită să-mi ostoiască bolile singurătății.

În timp ce-mi săpunesc barba deasă ce-mi albăstrește partea de jos a feței, sunt năpădit iarăși de gândurile ce mă bântuie din ce în ce mai des, ca un coșmar de zi, alungându-mi puținele și firavele certitudini pe care le mai am cu privire la mine însumi. Mă cuprinde iarăși senzația de rotiță într-un mecanism, al cărui sens de mișcare e dictat de altundeva. Am citit de nenumărate ori asta în scrieri ce-ar trebui să dovedească universalitatea ideii mele, idee kafkiană ce pare să stăpânească multe minți, însă eu nu mă văd ca pe-o rotiță neînsemnată, ce transmite mișcarea primită – fără puțință de împotrivire – altor angrenaje ale aceluiași mecanism machiavelic, mecanism construit din vieți placide și trecătoare, a căror existență rămâne necunoscută tuturor celor ce nu se află în vecinătatea imediată. În imaginația mea eu sunt ultima rotiță, lipsită de responsabilitatea întreținerii mișcării unei părți din marele mecanism. Și tocmai lipsa acestei responsabilități mă transformă într-o piesă principală, în elementul final, în obiectivul pentru care funcționează întregul ansamblu creat spre a mă pune în mișcare pe mine. Eu sunt păpușa mecanică ce dansează spre deliciul privitorilor, cel către care privește întreg universul, marioneta expusă atenției colective, inconștientă de spectacolul pe care-l oferă și mânuită cu dibăcie spre amuzamentul general. Un obiect de studiu disecat și studiat, lipsit de posibilitatea de reacție, asemănător broaștei în plin proces de vivisectie.

Natura situației în care mă imaginez depășește mult morbiditatea ideii unui „*big brother*” atotvăzător, în care întreaga omenire se află sub lupă, păstrându-și totuși avantajul unității, al simpatiei reciproce, al sentimentelor exprimate bidirecțional. Eu sunt SINGUR. Mă simt sub miliarde de microscopae, despuiat, studiat, mirosit, disecat, flagelat și mai ales manipulat, împins la stânga, la dreapta, în față, în spate, răsucit și așezat în pozițiile convenabile unui studiu elaborat. Întreg mecanismul acționează controlat pentru a mă obliga să expun toată informația ce se așteaptă de la mine. Priviri hulpave îmi răscolesc viața – viață condiționată de voințe nevăzute, stăpâne pe toate gradele de libertate la care-aș avea dreptul – lacome să stoarcă din mine tot ce-ar mai fi putut rămâne ascuns.

Acaparat de gândurile autovictimizante, din ce în ce mai persistente odată ce mă cuprind, mă trezesc îmbrăcat deja, stând lângă mașină (de când oare?) și întrebându-mă ce trebuie să fac. Dezmeticit parcă, îmi caut îndelung cheile pe care le găsesc până la urmă în buzunarul drept al pantalonilor – acolo unde le găsesc de fiecare dată – urc la volan și pornesc spre supermarket. Încerc să fiu atent la drum și să-mi alung gândul obsesiv, care, atunci când mă stăpânește, mă împiedică să conștientizez ce se întâmplă cu mine, folosindu-mi aproape tot creierul și lăsând liberă doar o fracțiune necesară locomoției, eu acționând din rutină, lipsit de conștiința propriilor acțiuni.

Ajuns în parcare, văd un loc liber lângă intrare și reușesc să-l ocup înaintea altcuiva. Scot primul cărucior din șirul lung de recipiente identice, metalice, șir a cărei formă șerpuită se abate de la simetria aranjamentului ergonomic, sugerând prezența factorului aleator pe care-l caut cu disperare în tot ce mă înconjoară, în speranța că asta-mi rezervă și mie dreptul ieșirii din rutina aproape matematică a vieții, rutină la care nu se poate ajunge decât respectând riguros un algoritm prestabilit. Intru în magazin străbătând culoarul ce pare prea îngust pentru șuvoiul de oameni asemănători unor biți pe magistrala de date (mă întreb cu ce i-aș fi asemuit dac-aș fi trăit acum cinci sute de ani) și penetrez intrarea marcată prin cele două balustrade batante, imaginându-mă acul unei seringi ce sparge epiderma și pătrunde implacabil spre vena de unde va extrage lichidul vital. Odată intrat, constat că aranjamentul geometric al produselor de pe rafturi îmi sugerează iarăși, involuntar, acuratețea unui mecanism perfect, impecabil executat, capodoperă a unui arhitect malefic, concepută exclusiv pentru a mă pune în evidență pe mine, piesa esențială, singura importantă și totodată singura inconștientă de propria-i existență, piesă expusă miliardelor de priviri indiscrete.

Fără să mă gândesc prea mult la ceea ce fac, aleg – de pe rafturile a căror aliniere milimetrică mă deprimă – doar ceea ce-mi trebuie (sau ceea ce mi se dictează că-mi trebuie) și mă îndrept spre una dintre case. Împins de un sentiment de frondă (a doua oară astăzi; deja exagerez!) merit să-mi dovedească paternitatea deciziilor luate, mă așez la casa cea mai aglomerată, sfidând bunul simț al unei decizii pertinente. Înaintea mea așteaptă șase persoane. Le ignor și-mi ațintesc privirea asupra femeii de la casă, căutând să identific un tipar comportamental comun adresării fiecărui client, urmând să caut, ulterior, neconcordanțe pentru cazul meu. Absorbit de meticulozitatea cu care efectuez observația, execut un salt în timp, trezindu-mă rapid în fața casieritei care-mi verifică deja cumpărăturile. Analizându-i gesturile și mimica, nu reușesc să descopăr nicio deviere de la tipicul observat anterior, nicio abatere care să-mi certifice unicitatea, calitatea mea de persoană aparte, rolul meu principal în spectacolul regizat cu măiestrie și privit de toți cei care nu-mi seamănă, fiindcă n-au cum să-mi semene, acesta fiind motivul pentru care sunt nevoiți să măsluiască universul ce mă înconjoară. Femeia de la casă reproduce mimetic aceleași mișcări rapide cu care scanează produsele trecându-le de la dreapta la stânga, folosește același ton pentru a-mi comunica prețul, îmi aruncă același zâmbet obosit cu care-și însoțește urarea finală impusă de regulile job-ului.

Ratând încă o dată demonstrarea propriei teorii, mă întreb dacă nu greșesc, dacă nu cumva tocmai lipsa elementelor aparte în existența mea e dovada tactului unui regizor genial, inadvertența pe care o caut neîncetat, incapabil s-o disting în multitudinea de amănunte menite s-o ascundă. Dilema cea nouă mă îndeamnă să-mi schimb punctul de vedere, îmi sugerează ideea unui nou tip de indiciu doveditor al mascaradei universale. Revigorat întrucâtva de posibilitatea strecurării ineditului în tic-tacul invariabil al tabieturilor mele, mă străduiesc să alung senzația deznădăjduitoare de *deja vu* și să alimentez speranța unei schimbări. Chiar dacă firav, înlăuntrul meu pâlpâie o scânteie de optimism.

Părăsind magazinul, izbutesc cumva – fără efort de data asta – să-mi alung gândurile obsesive și să mă integrez total în atmosfera agitată din jurul meu. Îmi așez cumpărăturile în portbagaj și mă urc la volan, uimit de modul pragmatic cu care reușesc acum să-mi organizez în gând activitatea întregii zile ce urmează. În drum spre casă, așteptând la un semafor, privirea mi-e atrasă de bonul de la magazin, căzut în fața scaunului din dreapta. Strângând volanul cu mâna stângă, mă aplec sub bord și apuc bonul cu dreapta. Când mă ridic, folosind volanul ca punct de sprijin, constat că individul de pe scaunul din față îmi blochează vederea, împiedicându-mă să văd pe unde conduc. Eu stau pe bancheta din spate. Bine, dar... atunci... volanul...!?

Imaginea dispare brusc, iar eu mă trezesc buimac și arunc pătura de pe mine... Dar m-am trezit oare!?... Sau...

Opera lui H. P. Lovecraft (1890-1937) constituie în mod cert o lectură obligatorie pentru orice fan al ficțiunii speculative. Este unul dintre cei mai influenți scriitori americani, care a inspirat sute de autori, de la Jorge Luis Borges, ce i-a dedicat povestirea „There Are More Things”, până la Stephen King și Clive Barker. Lovecraft a inițiat principiile prozei fantastice scurte și poate fi considerat drept unul dintre fondatorii genului horror. Jean Cocteau l-a apreciat pe H.P. Lovecraft chiar ca fiind „net superior lui Edgar Poe”.

Astăzi prozele lovecraftiene continuă să surprindă prin forța lor imaginativă prodigioasă. Ele se înscriu în obsesia omului modern de a depăși frontierele dintre real și imaginar și de a evada într-o lume fantasmatică, pentru ca în final să atingă împlinirea printr-o fantezie. Această obsesie, manifestată de nenumărați precursori ai lui Lovecraft și continuată de mulți alți scriitori și artiști după dispariția sa, este explicată într-un eseu al său, în care suferințele umane sunt identificate cu limitele impuse de legile naturii. Iar munca de o viață a celebrului prozator s-a concentrat anume în direcția depășii acestor legi ale naturii prin puterea imaginației.

Volumul „At the Mountains of Madness” („La poalele Munților Nebuniei”) (1931) este unul dintre rarele cazuri când H.P. Lovecraft a abordat genul prozei de mare amploare, în contextul în care efortul său literar fusese concentrat în special asupra povestirilor scurte și nuvelor. Cartea descrie o expediție arheologică în Antarctida, care conduce la descoperirea urmelor unei vechi civilizații extraterestre. Naratiunea din „At the Mountains of Madness” ia forma unui jurnal fictiv, model aplicat cu succes în mari romane gotice precum „Frankenstein” de Mary Shelley și „Dracula” lui Bram Stoker. Deși atinge în jur de 300 de pagini, „At the Mountains of Madness” nu se înscrie în modelul romanului tradițional, căruia îi sunt specifice intriga, dezvoltarea personajelor și acțiunea pe planuri multiple, ci mizează mai degrabă pe elementul de explorare și vizualizare. Cititorul ar putea fi surprins de cât de bine articulată este această proză și cât de departe este dezvoltat subiectul ei.

Numeroasele referințe la îngrozitorul Necronomicon prefigurează oroarea membrilor expediției în fața necunoscutului, care culminează în momentul descoperirii unor fosile înghețate ale acestor ființe extraterestre, ce au forma unor stele de mare. Pe neașteptate creaturile revin la viață și îi atacă pe oameni. Este de-a dreptul cutremurătoare scena în care monștrii supun vivisecției un om.

Subiectul continuă apoi în orașul extraterestrilor, unde un grup de savanți află istoria tragică a acestei rase străine, de la ascensiunea puterilor sale până la decădere și dispariție. După un zbor spre frontierele rațiunii, unul dintre exploratori reușește până la urmă să se întoarcă în lumea civilizată, pentru a-și spune povestea și a-i preveni pe viitorii călători. Celălalt membru al expediției are însă o altă soartă. El pășește dincolo de marele prag și devine captiv pentru totdeauna într-un tărâm al Haosului și al Nebuniei nețărnuite.

Recent a fost anunțat proiectul unei adaptări cinematografice a „Munților Nebuniei”, cu o regie semnată de Guillermo del Toro.

Cine oare, astăzi, după succesul incontestabil pe care ecranizarea HBO a seriei Urzeala Tronurilor a avut-o, prin metode pe care nu cred că mai are rost să le dezbrăcăm pentru analiză, nu a auzit de George R.R. Martin? Poate doar cei certați cu operatorul de cablu și care nu au nici prieteni pirați cibernetici. În rest, toată lumea a auzit despre Urzeala Tronurilor și, implicit, de George R.R. Martin. Dar este oare acesta un serviciu sau un deserviciu? E oare în avantajul autorului să fie cunoscut ca tipul ăla bărbos, cu bască neagră, care a scris cărțile alea interminabile după care s-a făcut serialul cu gagici goale și melesteală* cu săbii la care ne uităm din exact aceste două motive? De bună seamă că da! Pentru că, de la un anumit nivel, nu mai există publicitate negativă.

Bun, acum că în mod sigur știți despre cine e vorba, să ne uităm puțin peste povestirea „În tărâmurile pustiite”, pentru că, deși pare greu de crezut, George R. R. Martin a scris și altceva decât seria mai sus menționată.

Introducându-ne încă de la primele fraze într-o atmosferă de basm, povestirea se desfășoară pe coordonate clasice de „*sword and sorcery*”, cu personaje emblematice, ultra-folosite atât în povești cât și în industria conexasă și mereu avidă de *fantasy* a jocurilor pe calculator. Avem o prințesă, un cavaler – paladin o vrăjitoare și un hoinar cărora, vizualizându-le, aproape că le poți citi nivelurile de „*strenght*”, „*stamina*”, „*agility*”, „*mana*”, „*spell power*”, etc. și nu-ți poți opri imaginația să nu poposească asupra întrebării: într-o confruntare unu la unu, care ar avea prima șansă?

Și clasicul poveștii nu se oprește aici. Desfășurându-se în decorul specific al poveștilor aventuroase, pline de natură în toate formele ei, de la glorioasă la agonizantă, firul acțiunii curge tumultuos prin albia lină și mai mult sau mai puțin permisivă a basmelor copilăriei, strâmbate puțin, doar atât cât să placă și adulților. Mai întâi ni se dă misiunea, apoi parcurgem omniprezenta călătorie inițiativă, ne regăsim martori a unei idile imposibile, pentru care suferim alături de personaje, ne reținem cu greu un suspin de uimire în fața revelației licantropiene, iar apoi ne resemnăm. În definitiv, ce e dragostea și fericirea personală, accesibilă fără nici un efort, în fața promisiunii făcute unui străin?

Însă la o privire mai puțin analitică și mai implicată, povestirea în sine nu are cum să nu placă, scriitura în sine nu poate să nu încânte. Luați-o, deci, ca atare și nu despicați firul în patru.

George Raymond Richard Martin (n 20 Septembrie 1948), este un scriitor american de Fantasy, Horror și Science Fiction, dar și producător de televiziune și scenarist, câștigător a numeroase premii Hugo, Locus și Nebula

Această povestire, alături de un amplu articol despre literatura Dark Fantasy se găsește în [CPSF Anticipația nr. 3.](#)

Tot acolo veți putea citi nuvela „Lenorre Arras” de Oliviu Crâznic, o superbă operă Fantasy - Horror care pune într-o cu totul altă perspectivă fenomenul omului-lup.